

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

D I Ł O

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Код: П. К. О. Львів 504.000
Банку Чеських Лягон
Прага „Діло“.
Рукописи на звертання.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . 30.00 „
річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Убрання продає Рот і Рудерфер

ФАБРИКА ОДЯГІВ

Львів, Леґіонів 3/1. (над кіном Палас)

Автономія для Карпатської України?

Згідно з вісткою мадярської радіослужби мадярський міністр освіти Гоман виголосив промову, в якій заявив, що Мадярщина ріши-

лася дати Карпатській Україні автономію та признати окремі права німецькій та словацькій меншині.

Словацьчина перейде до Мадярщини.

Варшавська „Газета Польска“ принесла таку вістку свого берлінського кореспондента Смогожевського:

„Як довідуюся з добре поінформованих код, головною темою розмов, які мадярські міністри гр. Телекі і гр. Чакі ведуть з канцлером Гітлером і міністром Рібентропом, є справа Словацьчини. Німеччина готова би зро-

бити натиск у Братиславі необхідний на те, щоб вияснити словакам, що їх держава мусить увійти як автономна провінція у склад мадярської держави. В заміну за те Мадярщина мусіла б погодитися на митну унію з Рейхом і на повне узгодження закордонної політики Мадярщини з політикою Німеччини“.

Перший травень у підмінованій Європі.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, ПАТ. Сьогоднішнє німецьке національне свято в день 1-го травня відбулося більш-менш згідно з устійним у минулих роках церемоніалом. На олімпійському стадіоні до зібраної гітлерівської молоді промовив канцлер Гітлер підкреслюючи, що вірить у готовість гітлерівської молоді, якби мала надійти загрозлива хвилина для німецької свободи, бо довкола Німеччини є народи, які не хочуть признати Німеччині прав до життя.

Після того відбулася маніфестація перед замком у Берліні, в часі якої виголосив промову мін. Гебелс і після нього провідник фронту праці д-р Лей.

По них забрав слово канцлер Гітлер. Він передовсім гостро виступив проти тих, що хотіли свято 1-го травня зробити святом одної політичної групи в той час, коли це загальнонаціональне свято. Канцлер підкреслив значення „життєвого простору“ для народу вказуючи, що про його межі рішить видатність праці даного народу. Заатакував гостро закордонних політиків, що ведуть „політику отруєння“ Німеччини. Головним завданням Німеччини — заявив далі канцлер Гітлер — є забезпечити німецький „життєвий простір“. Війни Гітлер ствердив, що він хоче мира, тільки заграничні політики його не хочуть.

Знаменний факт, що у всіх промовах німецьких провідників і канцлера Гітлера підкреслювано необхідність зєдинення німецького народу.

ФРАНЦІЯ НОРМАЛЬНО ПРАЦЮВАЛА

ПАРИЖ, ПАТ. Очевидним доказом зміни, яка зайшла в атмосфері французького політичного життя, є сьогоднішнє свято першого травня в Парижі і на провінції. Перший раз від часу світової війни ніхто не кинув гасла одностороннього загального страйку. Генеральна Конфедерація Праці з уваги на міжнародне допущення й необхідність утримати темп праці, ухвалила в той день праці не припиняти. Ані в Парижі, ані на провінції ніхто не заколотив спокійно, всі установи повсякденного важитку.

як автобуси, підземна залізниця працювали нормально. Нормально працювала більшість фабрик париської промислової округи. Зібрання і маніфестації, що відбувалися переважно поза годинами праці, проходили спокійно. Тон виступів провідників французької робітничої класи був спокійний та поміркований.

У ШВАЙЦАРІЇ СВЯТО МАЛО НАЦІОНАЛЬНИЙ ХАРАКТЕР.

БЕРЛІН, ПАТ. Як повідомляє Швайцарська Телеграфічна Агенція, день першого травня у Швайцарії мав цього року дуже знаменний національний характер. У більшості походів крім червоних прапорів несли багато швайцарських прапорів. Промови були присвячені назагал міжнародному подоланню. Промовці підкреслювали особливо положення Швайцарії і рішучу волю робітничої класи повести боротьбу за незалежність і цілість країни.

РУМУНІЯ ПІД ЗНАКОМ ОБОРОНИ ЦІЛОСТИ ТЕРИТОРІЇ.

БУКАРЕШТ, ПАТ. З нагоди першого травня відбувся тут конгрес робітничих корпорацій з участю 4.000 делегатів. У конгресі взяли участь прем'єр Калінеску і міністр праці Рала. Прем'єр Калінеску у своїй промові підкреслив духа єдності, який оживив робітників цілої країни, що призначили односторонній заробіток на засоблення армії й у фабриках зброї пра-

цювали дві години довше. Далі прем'єр зазначив, що політика гідності й оборони цілості території Румунії зайшла всюди повне зрозуміння і всяка спроба порушити цю територію стрінеться з рішучим і непоробним опором.

ШВЕДСЬКИЙ СВІТ ПРАЦІ ГОТОВ ДО ЖЕРТВ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Першотравнева відома шведської соціалістичної партії заявляє між іншим, що шведський світ праці готов до всяких жертв у хвилині, в якій Швеція підготовляється до оборони своєї неутраляности, свободи й незалежності.

ЧЕРВОНА АРМІЯ — ЦЕ ЗАГРОЗЛИВА СИЛА, АЛЕ НА НІКОГО НЕ ХОЧЕ НАПАДАТИ.

МОСКВА, ПАТ. З нагоди першого травня відбулася, як і попередніх років, дефілада і маніфестація на Червоному Майдані у Москві. При гарній соняшній погоді участь літаків у дефіладі була цього року більша, як минулого року.

Традиційна промова маршала Ворошилова була коротка і спокійна. „Червона армія — казав Ворошилов — це загрозлива сила, але на нікого не думає нападати, бо її головна й основна мета — це оборона мира і границь совітської держави. Кожний, що наслідатиметься напасти на Світський Союз, стрінеться з рішучим відпором“.

Два прикази маршала Ворошилова до армії і нового комісара воєнної флотії Кузнецова до флотії не кажуть нічого нового. Акція Німеччини, Італії і Японії названа в них загальним терміном „нахабної фашистської агресії“.

КРОВАВИЙ ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ У СОФІЇ.

СОФІЯ, ПАТ. Робітничє свято з нагоди 1-го травня заколотили бійки, які спровокували комуністи. Кінна поліція кілька разів насакувала на маніфестантів. Як зачувати, є багато ранених, арештовано кільканадцятьох проваторів.

ПІД ЗНАКОМ ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ.

ВАРШАВА, ПАТ. Свята з нагоди першого травня відбулися у замкнених льокалах і проходили на терені цілої держави спокійно. Проходили вони здебільша під знаком оборони держави.

Багато фабрик працювало нормально, особливо всі заведення, що працюють для воєнного промислу та потреб зв'язаних з обороною держави. У цілій низці фабрик робітники жертвували цілоденний заробіток на дозброєння армії.

Жахливий землетрус у північній Японії.

ТОКІО, I. V. ПАТ. Сильний землетрус навістив минулої ночі північну Японію. Найдошкульніші наслідки землетрусу відчували передмістя міста Акіта й Аоморі у префектурі Гакодате. Землетрус спричинив пожежу міста Фунакоші. Тисячі людей знайшлися без даху над головою. Досі нема вісток про жертви в людях, але відомо, що матеріальні втрати дуже великі. Залізничні шляхи й телеграфічні та те-

лефонічні лінії перервані і вістки надходять з великим припідненням. У самому місті Акіта втрати спричинені землетрусом невеликі. У більшості крамниць пошкоджені вистави, з вікон домів повнагнали шибни. Зате передмістя дуже потерпіли.

Цей землетрус найсильніший з усіх, які досі чакотили північні департаменти Японії.

ДІЛО

Виходить щодня вранці.

Видання: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 245-41
Телефон Адміністрації 223-41
Телефон Друкарні 223-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 304.000
Банку Чеської Лізіон
Прага „Діло“.
Рукописів не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „

в АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
у ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СӨТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Убрання продає

ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер

Львів, Леґіонів 3/1. (над кіном Палас)

Автономія для Карпатської України?

Згідно з вісткою малярської радіослужби малярський міністр освіти Гоман виголосив промову, в якій заявив, що Малярщина ріши-

лася дати Карпатській Україні автономію та признати окремі права німецькій та словацькій меншині.

Словацьчина перейде до Малярщини.

Варшавська „Газета Польска“ принесла таку вістку свого берлінського кореспондента Смогожевського:

„Як довідуюся з добре поінформованих кол, головною темою розмов, які малярські міністри гр. Телекі і гр. Чакі ведуть з канцлером Гітлером і міністром Рібентропом, є справа Словацьчини. Німеччина готова би зро-

бити натиск у Братиславі необхідний на те, щоб вияснити словакам, що їх держава мусить увійти як автономна провінція у склад малярської держави. В заміну за те Малярщина мусіла б погодитися на митну унію з Райхом і на повне узгодження закордонної політики Малярщини з політикою Німеччини“.

Перший травень у підмінованій Європі.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, ПАТ. Сьогодні німецьке національне свято в день 1-го травня відбулося більш-менш згідно з устійним у минулих роках церемоніалом. На олімпійському стадіоні до зібраної гітлерівської молоді промовив канцлер Гітлер підкреслюючи, що вірить у готовість гітлерівської молоді, якби мала надійти загрозна хвилина для німецької свободи, бо довкола Німеччини є народи, які не хочуть признати Німеччині прав до життя.

Після того відбулася маніфестація перед замком у Берліні, в часі якої виголосив промову мн. Гебелс і після нього провідник фронту праці д-р Лей.

По них забрав слово канцлер Гітлер. Він передокім гостро виступив проти тих, що хотіли свято 1-го травня зробити святом одної політичної групи в той час, коли це загальнонаціональне свято. Канцлер підкреслив значіння „життєвого простору“ для народу вказуючи, що про його межі рішуть видатність праці даного народу. Заатакував гостро закордонних політиків, що ведуть „політику оточення“ Німеччини. Головним завданням Німеччини — явив далі канцлер Гітлер — є забезпечити німецький „життєвий простір“. Вікінці Гітлер ствердив, що він хоче мира, тільки за умови політики його не хочуть.

Знаменний факт, що у всіх промовах німецьких провідників і канцлера Гітлера підкреслювано необхідність зєдинення німецького народу.

ФРАНЦІЯ НОРМАЛЬНО ПРАЦЮВАЛА.

ПАРИЖ, ПАТ. Очевидним доказом зміни, яка зайшла в атмосферу французького політичного життя, є сьогоднішнє свято першого травня в Парижі і на провінції. Перший раз від часу світової війни ніхто не кинув гасла одноденного загального страйку. Генеральна Конфедерація Праці з уваги на міжнародне положення й необхідність утримати темп праці, ухвалила в той день праці не припиняти. Акі в Парижі, ані на провінції ніхто не заколотив спокую, всі установи повсюдно працювали.

як автобуси, підземна залізниця працювали нормально. Нормально працювала більшість фабрик париської промислової округи. Зібрання і маніфестації, що відбувалися переважно поза годинами праці, проходили спокійно. Тон виступів провідників французької робітничої класи був спокійний та поміркований.

У ШВАЙЦАРЦІ СВЯТО МАЛО НАЦІОНАЛЬНИЙ ХАРАКТЕР.

БЕРЛІН, ПАТ. Як повідомляє Швайцарська Телеграфічна Агенція, день першого травня у Швайцарії мав цього року дуже знаменний національний характер. У більшості походів крім червоних прапорів несли багато швайцарських прапорів. Промови були присвячені назагал міжнародньому подоланню. Промовці підкреслювали особливо положення Швайцарії і рішучу волю робітничої класи повести боротьбу за незалежність і цілість країни.

РУМУНІЯ ПІД ЗНАКОМ ОБОРОНИ ЦІЛОСТІ ТЕРИТОРІЇ.

БУКАРЕШТ, ПАТ. З нагоди першого травня відбувся тут конгрес робітничих корпорацій з участю 4.000 делегатів. У конгресі взяли участь прем'єр Калінеску і міністр праці Раля. Прем'єр Калінеску у своїй промові підкреслив духа єдності, який оживив робітників цілої країни, що призначили одноденний заробіток на засоблення армії й у фабриках зброї пра-

цювали дві години довше. Далі прем'єр зазначив, що політика гідності й оборони цілості території Румунії зайшла всюдю повне зрозуміння і всяка спроба порушити цю територію стрінеться з рішучим і непоробним опором.

ШВЕДСЬКИЙ СВІТ ПРАЦІ ГОТОВ ДО ЖЕРТВ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Першотравнева відозва шведської соціалістичної партії заявляє між іншим, що шведський світ праці готов до всяких жертв у хвилині, в якій Швеція підготується до оборони своєї неутраляности, свободи й незалежності.

ЧЕРВОНА АРМІЯ — ЦЕ ЗАГРОЗЛИВА СИЛА, АЛЕ НА НІКОГО НЕ ХОЧЕ НАПАДАТИ.

МОСКВА, ПАТ. З нагоди першого травня відбулася, як і попередніх років, дефіляда і маніфестація на Червоному Майдані у Москві. При гарній соняшній погоді участь літаків у дефіляді була цього року більша, як минулого року.

Традиційна промова маршала Ворошилова була коротка і спокійна. „Червона армія — казав Ворошилов — це загрозна сила, але на нікого не думає нападати, бо її головна й основна мета — це оборона мира і границь совітської держави. Кожний, що наслідатися напасти на Совітський Союз, стрінеться з рішучим відпором“.

Два прикази маршала Ворошилова до армії і нового комісара воєнної флотії Кузнецова до флотії не кажуть нічого нового. Акція Німеччини, Італії і Японії названа в них загальним терміном „нахабної фашистської агресії“.

КРОВАВИЙ ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ У СОФІЇ.

СОФІЯ, ПАТ. Робітничє свято з нагоди 1-го травня заколотили бійки, які спровокували комуністи. Кінна поліція кілька разів насакувала на маніфестантів. Як зачувати, є багато ранених, арештовано кільканадцятьох провокаторів.

ПІД ЗНАКОМ ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ.

ВАРШАВА, ПАТ. Свята з нагоди першого травня відбулися у замкнених льокалах і пройшли на терені цілої держави спокійно. Проходили вони здебільша під знаком оборони держави.

Багато фабрик працювало нормально, особливо всі заведення, що працюють для воєнного промислу та потреб звязаних з обороною держави. У цілій низці фабрик робітники жертвували цілоденний заробіток на дозброєння армії.

Жохаивий землетрус у північній Японії.

ТОКІО, 1. V. ПАТ. Сильний землетрус навістив минулої ночі північну Японію. Найдошкульніші наслідки землетрусу відчували передмістя міста Акіта й Аоморі у префектурі Гако-дате. Землетрус спричинив пожежу міста Фунакоші. Тисячі людей знайшлися без даху над головою. Доєї нема вісток про жертви в людях, але відомо, що матеріальні втрати дуже великі. Залізничні шляхи й телеграфічні та те-

лефонічні лінії перервані і вістки надходять з великим припізнанням. У самому місті Акіта втрати спричинені землетрусом невеликі. У більшості крамниць понижені вистави, з віком домів повилітали шибви. Зате передмістя дуже потерпіли.

Цей землетрус найсильніший з усіх, які дої навістили північні департаменти Японії.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАНЬ!

Фірма жіночої модифікації

має найновіші моделі на весняний сезон 1939 р. Ціни приступні. — Услуга українська. Плащі від зол. 35. Костюми від 55 зол. Сукні від 25 зол.

„МАРГОТ“

Львів,
Коперника 9.

Покищо мир врятований.

Варшава, 29. квітня 1939.

Наше перше безпосереднє враження після промови канцлера Гітлера, те враження, яким ми негайно поділились з читачами „Діла“ — вийшло правильне. Вже вчора ввечір, після конференції, що відбулась у міністерстві закордонних справ окремо для представників закордонної та окремо для польської краєвої преси, та після появи тутешніх вечірніх часописів і надзвичайних додатків — можна було ствердити, що у Варшаві панує тенденція вилупити з промови Гітлера не войовничо-погрозові, а радше примирні нотки. Ще перед промовою Гітлера було відомо, що відбудеться надзвичайна сесія, якої найцікавішим (чи не єдино цікавим) днем буде виступ міністра Бека. Тепер уже всім ясно, що п. Бек відповідатиме Гітлерові та полемізуватиме з ним. Нема найменшого сумніву, що керівництво польської закордонної політики підтримуватиме своє первісне становище, яке далеко не покривається з вимогами Німеччини: і щодо прилучи Данціга до німецької держави і щодо екстериторіальності шляху крізь Помор'я. Але є вже півофіційні голоси, що уступ промови Гітлера про Польщу підлядає дбайливій аналізі, що справа статусу Данціга таксамо, як справа кращих і легчих сполук німецького суходолу зі Східними Пруссіями належить до справ дискусійних, що врешті інтерпретація польсько-англійської умови фальшива, тимто фальшиві і преміси, на яких спірається німецьке одностороннє зірвання польсько-німецького порозуміння, — все воно вказує на те, що спір сходиться на шлях промов і полемік, дипломатичних внянень і розмов, словом, що мир покищо врятований!

Щоб засувати собі як слід, у чому полягає нинішній конфлікт за Данціг — пригадаємо найбільш суттєві спірні точки. Отож німці (під цим терміном розуміємо і офіційні німецькі кола і німецьку публіцистику), покликаються передусім на те, що Данціг безумовно німецьке місто, відірване від Німеччини „версайськими штукарями“ та що Німеччина, розуміючи торговельне значіння Данціга для Польщі, готова за певні цілостанні відповідні привілеї у данцігському порті. Поляки ж звертають увагу, що історичне минуле Данціга — польське і що воно стало німецьке тільки в наслідок германізаційної акції; що Данціг лежить у гирлі польської Висли і тому тієї польської артерії не можна захоплювати у німецькі кліщі; що річ не йде про якісь привілеї, як акт ласки, бо це ще питання, чи Данціг, як порт більше потрібний Польщі, чи польське заплілля — Данцігові; що з хвилиною, якби прилучили Данціг до німецької суверенної держави, то Данціг увійшов би до німецької митної системи, чого Польща не може ніяк прийняти до відома; що врешті Данціг не може стати пристанню німецької воєнної флотії, яка мала б перед собою відкритий водний шлях углиб Польщі. Зате обидві сторони згодні у тому, що через упадок Ліги Націй вигорилась особлива правна ситуація того „вільного“ міста, що підлягає лігійній „суверенності“. Маємо враження, що ця точка саме й буде вихідною точкою для нових польсько-німецьких розмов. Усе інше, що в цій справі говорять і пишуть — чи напр. те, що найдовшою вулицею Данціга є ніби символічна „Адольф-Гітлер-Штрассе“, чи те, що колишні польські класики окреслювали Данціг як вічно-польське місто — все лише діалектичні квітки, які не мають реально-політичного значіння. До полемічної (хоч не позбавленої пікантерії) частини належить теж спір за те, що чейже у 1934 році німці назвали Данціг „провінціальним містечком“, яке не повинно каламутити польсько-німецької державницької згоди, а тепер висувають Данціг на чолі політичних проблем.

Друга головна спірна точка — сполука Західних та Східних Прус — тим поважніша, що торкається безпосередньо польської державної території. Гітлер назвав її „коридором“, — польська преса вважає цю назву образливою, бо не — мовляв — ніякий „коридор“, а польська земля і суверенна земля. І тому (покликуємось голос „Газети Польської“) польська сторона не

може говорити про екстериторіальність якого-небудь шляху, що веде крізь Помор'я, бо це було б порушенням суверенітету тієї території. Знову найсильніший німецький аргумент — мапа, на якій Східні Пруси подобають на острів, відірваний від німецького континенту: що треба подумати над кращими мостами між тим островом і німецьким континентом — у цьому погоджується обидві сторони — і це друга спільна вихідна точка польських та німецьких міркувань.

Нема сумніву, що спроба III. Німеччини силою здобути собі такий міст — наткнулася би на збройний спротив Польщі, який з черги довів би до нової світової хуртовини. Здається, що й по німецькій стороні існують глибокі сумніви щодо того, чи наслідки були б варті причини, себто, чи варта зважуватись на „гру сил“, про яку казав Гітлер, не вичерпавши раніш всіх можливих зусиль мирно порозумітись. Пропозиція Гітлера — загарантувати Польщі нинішні її державні кордони на 25 літ — не викликала у Варшаві захоплення: тут уже голос має чинник довіри, чи радше браку того довіри. Зате пропозиція поділу впливів на Словаччині — це новина, яка має свою питому вагу. Добути собі впливи на Словаччині — значило б не тільки віддалити від польських кордонів ланцюг німецьких твердинь і випадових брам, але й наблизитися самому до Дунаю, який ніколи не був байдужий польській дипломатії та торгівлі. І тому та німецька точка про Словаччину — це третя зачіпна точка для дипломатичної акції, яка навязала б порвані польсько-німецькі нитки.

Покищо мир врятований на польсько-німецькому відтинку, а вістки, що надходять з усіх інших держав, кажуть, що і там атмосфера подібна. Найцікавіша вістка про намір Англії запропонувати Німеччині гарантію її кордонів, як доказ, що Англія не має наміру її оточувати. Цей плян викликаний — мовляв — тим, що румунський міністр Гафенку переконав буцімто англійських державних діячів, що в Берліні щиро вірять в англійську агресивну політику оточення та що треба з такою німецькою інтерпретацією англійської політики рахуватися. Можна сумніватися, чи Лондон потребував щойно аж інформації румунського гостя, щоб знати як слід німецькі настрої. Можна також грубо сумніватися, чи Німеччина прийняла б таку гарантію Англії, взорвану на гарантіях для інших держав, бо засадою німецької міжнародної політики є сторонити від усього, що пахне колективним пактом безпеки. А проте та вістка знаменна тому,

бо вказує на бажання Англії таки ослабити німецькі протанглійські настрої та якимсь знову з німцями навізати. Виповівши морський пакт Англії Гітлер посолодив це задоволенням, що Німеччина всеж не буде переступати зазначених у тому пакті норм тонуажу, щоб не розпитувати морських зброєних паргонів. Не виключене, що саме те речення стане фірткою для нових переговорів.

Зате пропозиція Рузвельта, яка й викликала промову Гітлера зійшла немов на залізний плян. Слід об'єктивно ствердити, що меморіал Рузвельта був тактичною помилкою, головне через свою нещасливу стилізацію. Виявилось, що американський президент не знає психіки європейців, головне націонал-соціалістичних німців: цих останніх ніщо так страшенне не дратує і не ображує, як найменший натяк на їх виключну відповідальність за війну. Американці, серед яких імя Вільсона зрештою теж дуже непопулярне, забувають, що з отим іменем зв'язана фірма версайського трактату, і що тому всяке американське втручання у внутрішні справи Європи насторожує немов автоматично німців, які свою програму в останній війні завдають може більше Вільсонові, ніж Клемансові і Фошові. І тому найлегше було Гітлерові полемізувати з Рузвельтом, і — і тому найголосніші оплески та оклики Райхстагу супроводили ту частину його промови. Брак захоплення у Польщі для Ліги Націй та збірних мирових конференцій збігається тут подекуди з тенденціями тієї частини промови німецького канцлера, яка через те не пошкодила атмосфері відпруження на європейському суходолі.

Коли казати про цілий європейський суходіл, то промова Гітлера не згадує ні одним словом про існування в Європі — Совітів. З винятком однієї звороту про „жидівсько-більшовицьких нацькувачів війни“ — не було навіть ніякого натяку на Совіти, та й той зворот шез в офіційальному тексті Нім. Інформаційного Бюро. Ця мовчанка здивувала чимало слухачів: чи це свідомий маневр, який каже сподіватися німецько-совітського зближення, чи тільки мовчанка, що попереджує тим голоснішу бурю? Схилюємось до тієї останньої гіпотези. Дрібницею (хоч і характеристичною) є те, що всі совітські радіовисильні як мога перешкоджали німецьким коротко-хвильовим радіовисильням підчас трансмісії з оперової сали Кролля. Зате не є дрібницею діаметральна розбіжність націонал-соціалістичної та комуністичної доктрини і така сама розбіжність інтересів обох тих великодержав. Можна вірити Гітлерові чи не вірити, — але фактом є, що він пропонував гарантію кордонів уже ріжним-преріжним державам, вирікався всякої агресії супроти них та пропонував безпосередні мирові переговори. Не казав того ніколи тільки під адресою одного ССРСР. Тимчасом не згадував про Сов. Союз узагалі — ані примирно, ані ворожо. За той час полемізував, погрожував і залишав фірточки для порозуміння.

Покищо мир дійсно врятований. І тому покищо не журімся питанням: яку розбіжність у часі має те слово „покищо“?

З польської преси.

Відгомін промови канц. Гітлера

„Газета Польська“, орган урядових кол, підкреслює, що польський уряд дасть відповідь канц. Гітлерові. Здається нам — пише „Газета Польська“ — що вже нині необхідно деякі речі спростувати і представити у властивім світлі деякі засадничі справи, щоб розвіяти оману і сумніви. Бож висунуто думки і пробовано методи, яких ніякий поляк не признає і рішуче відкидає.

Уряд Польщі розуміючи значіння доброго сусідства завжди прихильно ставився до справи комунікації німецьких громадян через Помор'я. Тому справу комунікації шосою — здається — можна буде розглянути, але під

одною засадничою умовиною: слід враздаль гід виключити всі думки на тему якось екстериторіальності. На це польська опінія ніколи не згодиться. Говоримо коротко та ясно, бо в цих переломових часах, ми, прості люди, є прихильниками ясного положення.

Методи натисків засуджені — можемо запевнити — на невдачу. Хто хоче з Польщею розмовляти, нехай краще їх не вжыває. Не осягне успіхів. Бож на спробі уплатити шонебудь насильством Польща, як кожна держава, що себе шанує, дасть таку відповідь, що накаже нерозважному пошану для польської держави і народу.

Справа Данцігу хіба ясна.

„Польська Збройна“, орган військових кол, навізає до заяви канц. Гітлера у справі розмов на тему мирного позадання польсько-німецьких справ і пише:

Такі розмови є засадничо в душі польської політики, але під умовиною, що відбувались би у відповідній атмосфері, без підвищення тону, без преси і без спроб застрашити, а переловити при узгодженні інтересів обох партій. На випадок таких розмов слід би теж звернути увагу контрагента на більшу точ-

ність та оминати у грі таких атутів сумнівної вартості, як можлива перспектива гарантії наших кордонів на 25 років, тоді, коли відомо, що гарантії канц. Гітлера не витримують кількох місяців.

Щож до Данцігу — воно — хіба ясне: лежить при гирлі Висли, польської ріки від джерел до моря. Деж тут можна віддавати чужим господарську ділянку і гортанки Польщі? Польонізації Данцігу неслідкавля і дійсно шкода було б німецької сегогії на дальше

германізації малого провінційного містечка, якого доля пересуджена — очевидно — зовсім природним шляхом.

„Роботник“, центральний орган ППС, пише: Шкож торкається того, що п. Гітлер говорив про Польщу і про справи зв'язані з Польщею — відповідь цілої Польщі устійнена і безсумнівна: Ні пяди землі! Ніякого зменшення польських прав і польської самостійної ролі в середній і східній Європі.

„АБЦ“ стверджує, що „Гітлер вже закинув усі дипломатичні конвенанси. Супроти Польщі висловив він урядово домагання, про яке неофіційно говорили вже здавна. Тепер ситуація є ясна; відповідь Польщі може бути лиш одна — така, якої треба сподіватися все, коли йде про честь Польщі та про цілість її кордонів — одно вояцьке слово ні!“

„Варшавські Дзєннік Народоу“ висловлює такий погляд: „Виповідаючи договори з Польщею та Англією, Німеччина дала доказ, що хоче звернути свою дальшу політику в першу чергу проти цих двох держав. Тому, що ці дві держави займають головну позицію в європейській ситуації, Німеччина намагається змусити їх змінити дотеперішнє становище: Англію старається заманити надією на мирну полагоду конфлікту, Польщу — залякати й ізолювати.“

Не вважаємо, щоб цей маневр німецької політики міг дати поважніші висліди. Коли Англія приступила до широких воєнних приготувань та до дипломатичної акції з метою: об'єднати зі собою загрожені держави, вона була переконана, що дальші уступки в хосен Німеччині можуть загрожити безпеці та цілої імперії. Годі припускати, щоб після Мінхену якінебудь німецькі обіцянки могли змінити таке становище. Польща не має що дати Німеччині, але не зрештує з рішучої оборони прав до Данцігу й Помор'я.

Виповідаючи пакт неагресії, Гітлер розвіяв ілюзії деяких — зрештою нечисленних — польських кол на польсько-німецьке порозуміння. Ілюзії та спроби такої політики зовсім збанкрутували по Гітлеровій промові.

„ІКЦ“ підкреслює, що Польща не має причини вести агресивну політику та шукати зачіпок з Німеччиною. Ми не веде воєнної політики, заки заключили пакт неагресії, заки заключили пакт ненападу, не маємо причини вести її і тепер, коли вернувся стан зперед 1934. р. Рішення і повна відповідальність є в німецьких руках.

Коли Гітлер справді видвигаючи домагання до Польщі, не думав про війну, війни не буде. Польща не почне її напевно. Але нехай Гітлер ані ніхто інший не робить собі ілюзій, що по відповідженні пакту про неагресію Польща дасть себе успати запевненням та обіцянкам і зменшить фізичне та моральне поготівля.

Польща все будувала свою безпеку на збройній силі, яка і дальше буде її гарантією. Вартість договору з 1934. р. сильно змаліла, коли антипольська агітація Берліна практично перекреслила її.

З вини Німеччини перейшли ми з мирного стану у стан воєнного поготівля; від Німеччини залежить чи часом пічнетесь нормалізація взаємин, чи вони рішуче заогняться.

В Берліні повинні пам'ятати слова: По чуже не витягаємо руки, але свого не дамо — навіть гудзика при одязі.

„Польонія“ міркує, що Гітлерова промова збільшить небезпеку війни. „Можна мати враження, що Німеччина ще не хоче війни. Вона провокує всіх, але воліла б досягнути нові користи без війни. Тому треба припускати, що Німеччина пічне пропагандивну й дипломатичну кампанію, доказуючи, що правда по її боці та по заспокоєнню цього „останнього“ домагання в Європі запанує спокій. Гітлер буде чекати, чи до Польщі не поїде який новий Рансімен, щоб захопити Польщу до уступок.“

Та часи Рансіменів уже скінчилися, а якби навіть найшовся якийсь новий, його у Варшаві прийняли б інакше, як у Празі. Не дамо свого і кінець!“

4-5 хорватських міністрів у югославянським уряді?

ПРАВНИЧІ Й АДМІНІСТРАЦІЙНІ ЕКСПЕРТИ РАДЯТЬ НАД ПОРОЗУМІННЯМ ЦВЕТКОВІЧ —МАЧЕК.

БІЛГОРОД, ПАТ. Дотепер не дійшли до публічного відома подробиці порозуміння, що його заключив Цветкович з Мачеком. З мималим вдоволенням прийняли сам факт, що дійшло до порозуміння.

Тепер правничі й адміністративні експерти радять над тим, як впровадити в життя по-

розуміння, що його пропонує до апробати регентові.

Опісля прийде набути реконструкція уряду. Цветкович як реалізатор порозуміння здається буде дальше прем'єром, для представників партії д-ра Мачека зарезервують 4-5 міністерських тек.

Хто доцінює якість, вибирає пасту ХЛЬОРОДОНТ до плекання зубів!

Далі припиняють діяльність українських установ

ПРИПИНИЛИ ДІЯЛЬНІСТЬ ЧИТАЛЬНІ „ПРО СВІТИ“ В СТІБЕНЦІ.

Приходиться нам занотувати припинення в діяльності вже 11-ої читальні в Перемишніні.

В суботу 22. квітня ц. р. голова читальні „Просвіти“ у Стібенці, перемиського повіту, Петро Клек дістав з перемиського повітового староства письмо, в якому староство своїм рішенням припинює діяльність тамешньої читальні „Просвіти“. Письмо в перекладі звучить:

Перемиський повітовий староста

Ч. Поль. Б. 32/стов./1/39:

Перемишль, дня 15. IV. 1939.

До Виділу Читальні Просвіти в Стібенці.

На підставі арт. 16. розпорядку Президента Р. П. з дня 27. X. 1932 права про Т-ва (Д. З. Р. П. ч. 94. поз. 808) припинюю діяльність Т-ва п. н. „Читальня Просвіти“ в Стібенці, тому, що діяльність її виступає проти обов'язуючого закону, устійненого для т-в засягу і способу ділення та загрожує безпеці, спокоеві і публічному ладові.

А саме Т-во Читальня Просвіти в Стібенці, оперте на статуті, прийнятому до затверджуючого відома рішенням Воєвідського Уряду у Львові з дня 28. XI. 1924 ч. 20.378/1/3/24, замість розвивати культурно-освітню діяльність, виходить не тільки поза ями статуту, але й веде діяльність яскраво (вибітне) політичну і своїх членів вороже наставляє до польської держави.

В місяці лютому на тайних сходах старших членів Просвіти у Стібенці рішено на внесок члена Виділу Просвіти купити герб Укра-

їни „тризуб“ і завісити його в салі читальні Просвіти у Стібенці.

Реалізуючи це рішення, прийняте при участі члена Виділу і тимсамим за відомом Виділу Чит. Просвіти, Виділ Чит. Просвіти у Стібенці купив „тризуб“ різьблений у дереві на тлі хреста в рямах, прикрашених також різьбою на українські мотиви та в українських барвах (жовто-блакитних) з написом виритим у чотирьох рогах різьби такого змісту: „Люд у кайданах, край у руїні, навіть молитись ворог не дасть!“ що символізує здогадку неволі українців у польській державі, та вивісив його останаційно, щоб виявити нехитість і легковаження для польської держави, на стіні Чит. Просвіти у Стібенці.

Та діяльність, яка має на меті вороже супроти польської держави настроїти українську (в оригіналі: руску) суспільність і вороже наставити членів „Чит. Просвіти“ до польської держави, як проступок, колідує не лише зі статутною діяльністю, але навіть із правним ладом, через що загрожує безпеці, спокоеві і публічному ладові.

Від цього рішення приступує право внести відклик до Воєвідського Уряду у Львові через перемиське повітове староство до 14 днів, числячи від чергового дня по дорученні рішення.

Отсе рішення по думці ст. 16. закону про т-ва є негайно викональне.

Повітовий староста: Ремішевський.

Проти цього рішення Виділ читальні „Просвіти“ своєчасно вніс відклик.

Відкриття ньюйорської вистави.

НЮ ЙОРК, ПАТ. В неділю відкрито в Нью Йорку міжнародну виставу. Вулицями, що ведуть на виставову площу, переїздило коло 400 самоходів на мінуту. 5.000 поліцаїв регулювало друк, безліч поліційних агентів берегло визначних гостей.

У виставі бере участь 60 держав.

Виставу відкрив през. Рузвельт у приватності федеральних і стейтових достойників та представників чужих держав. 600.000 людей вислухало його промову, виголошену перед американським павільоном.

Перед полуднем відбулася дефілада американських військ та представників поодиноких країв, що беруть участь у виставі, в національних строях; юрба найживіше оплескувала чехів та альбанців. Опісля відбувся в американським павільоні офіційний бенкет.

ВИСТАВА У САН ФРАНЦІСКО.

У зв'язку з відкриттям ньюйорської вистави американська преса подає згадки про „міжнародну виставу золотих воріт“ на острові Скарбу в Сан Франціско в Каліфорнії, яку відкрито 18. лютого ц. р. Виставу у Сан Франціско уладили на штучнім острові Скарбу, висипанім у заліві Золотих Воріт. На тім острові, що має понад 400 акрів простору, уладили тепер летовище. Виставу у Сан Франціско

відкрив золотим ключем, висадженням діамантами, (що коштував 85.000 доларів) губернатор Каліфорнії, Кольберт Олсон, у приваті президента вистави Ліленда Катлера. На виставі підчас відкриття було понад 100.000 людей, але промов з цієї нагоди слухали в радіо мільйони людей. През. Рузвельт виголосив промову до учасників вистави на острові Скарбу з авта в Кіп Вест, у полудневій Фальорді, до публіки над Тихим Океаном у Каліфорнії. Погода на острові Скарбу була чудова. Цей острів лежить у прегарному заліві. Прегарна природа і вічна весняна погода додають чару виставі. Цю виставу відвідало багато гостей зі Заучених Держав, Канади, Мексики й усього світу. Американські залізничні привази полекші особам, які хотіли відвідати обі вистави в Каліфорнії і в Нью Йорку. За 90 доларів можна було залізницею переїхати Заучені Держави в обі сторони.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50¢ — у великій кількості у ШАПІРИ, Личаківська 1, дн

ПРОМОВА РУЗВЕЛЬТА НА ВІДКРИТТІ НЮЙОРСЬКОЇ ВИСТАВИ.

НЮ ЙОРК, ПАТ. На відкритті ньюйорської вистави виголосив Рузвельт промову, в якій ствердив, що Америка хоче працювати над збереженням миру та висловив надію, що в найближчих роках новалатимуть велику кількість бар'єрів, які тепер ділять європейські народи.

Виставу улажено з нагоди 150-их роковин вибору першого американського президента, — тому Рузвельт присвятив велику частину промови історії Америки. Опісля Рузвельт подякував державам, які беруть участь у виставі, та заявив, що Америка — член до доброї волі в міжнародних взаєминах, поступу людства та до миру.

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ.

Українці Станиславова не беруть участі у виборах до міської ради.

Відомості, що ми їх подали в „Ділі“ ч. 95. з 28. 4. про вибори у Станиславові за інформаціями чужої преси, не зовсім покриваються з правдою. Наш кореспондент дістав від Українського Виборчого Комітету у Станиславові такі інформації:

Як вже „Діло“ подавало, наше місто поділено на 10 виборчих округ. З огляду на те, що в округах I, II. і VII. є дуже мале число українських виборців, Комітет вніс у приписаному часі тільки 7 наших лист. Чоловими кандидатами були: в III. окрузі м-р Володимир Ковальський, у IV. д-р Юлія Олександрівський, у V. дир. Микола Швалюк, у VI. інж. Володимир Дутка, в VII. дир. Кость Вісьневський, у IX. п-і Меланія Грушкевичева, в X. проф. Никифор Даниш. Спершу всі листи звернули нам. Ми перевели бажані формальності і знову предложили всіх 7 лист. Остаточно Головна Виборча Комісія уневажила наші листи в чотирьох округах, а саме в X, IV, VI. і V., тобто саме в тих округах, де ми мали надію на 2-3 виборців з кожної листи, бо ішло про Книгини, Бельведер, Гірку та Майзла, де наших виборців багато. В округах III, VIII. і IX. наші листи прийнято, та ці округи начисляють багато менше українських виборців і виглядає там для нас дуже слабі. З уваги на те Український Виборчий Комітет по-

становив дня 29. IV. ц. р. стягнути всі три допущені листи.

Про це рішення повідомлено виборців на окружних виборчих зібраннях, що відбулися в неділю 30. 4. Отже ніодна українська листа не буде предметом голосування при виборах до міської ради міста Станиславова, що відбудеться дня 7. 5. ц. р.

ВИБОРЧІ ПРОТЕСТИ НІЧОГО НЕ ПОМАГАЮТЬ У ТЕРНОПІЛЬЩИНІ.

Тернопільське староство відкинуло українські виборчі протести з таких громад: Березівця Велика, Острів, Мишковичі, Чорторня, Людківка, Денисів, Купчинці, Яструбово, Стегніківці, Гаї Шл. („Крулевщина“), Гаї Великі.

Дня 27. квітня відбулися вже вибори волосних радних на терені волости Янівка. Волость поділено на 2 округи в той спосіб, що громаду Довжанку злучено з двома майже польськими селами: Забойки і Почапінці, а громаду Кутківці з подібними селами Янівка і Драганівка. В подібний спосіб поділено на 3 виборчі округи волость Микулинці. Цікаве, що при громадських виборах не поділено на округи навіть найбільших громад: Настасів, Купчинці, Березівця Вел., через що там не стало часу всім виборцям переголосувати.

Висліди волосних виборів подамо пізніше.

Німецький начальний вожд в Італії.

РИМ, ПАТ. Ген. Бравшіч приїхав до Риму, де його прийняв король та Мусоліні; опісля він відбув розмову з віцеєм. Паріанієм та був у нього на сніданку. В понеділок відлетів Бравшіч до Лібії, відкіля вернеться 6. або 7. п. м.

НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТР ПРАЦІ В РИМІ.

В неділю пополудні приїхав до Риму німецький міністр праці Зельдте, на запросини італійських міністрів публичних робіт і справедливості.

Кроваві сутички між військом та цивільним населенням в Альжирі.

100 РАНЕНИХ.

АЛЬЖИР, ПАТ. В тубильчій дільниці Альжиру, Касбі, юрба поранила двох сенегальських воїнів. Вони покликали з касарні коло 200 товаришів та взялися бити шиби і нападати на прохожих.

В місті проголошено алярм щойно тоді, коли сотня жуавів змусила сенегальців вернутися до касарень. Ранено 100 осіб, м. ін. 30 пасажирів автобусу, що його сенегальці обкинули камінням.

Зміни у верхівці большевицької флотії.

Комісарем воєної флотії заіменовано дотеперішнього команданта тихоокеанської флотії Кузнецова — його попередник Фри-

навський попав у неласку. Заступниками Кузнецова стали: Пісаков, Рогов, Ігнатієв та Левченко.

Протинімецька анція серед чеської еміграції у Франції.

ПАРИЖ, ПАТ. Конгрес чехів та словаків, що живуть у Франції, ухвалив низку резолюцій, з яких найважливіша стверджує, що чехи

не погодяться з насиллям і будуть боротися за права своєї батьківщини, шануючи обовязки супроти гостинної Франції.

РАЙ КАРР.

Стримане слово.

А щодо того Барлей, який був першим чоловіком пані Олдфой? Барлей, по її записках, був для неї найбільше відданий. Він згинув підчас земаєтрусу на Сайгоні, тому одинадцять років. Олдфой дуже дивувався, що то за чоловік міг бути той Барлей. На всякий випадок він дуже радо хотів би був пізнати ближче Барлей.

Електричний вентилятор у кімнаті не помагав. Була гаряч і Олдфой став з себе скидати загортку, краватку і ремінець. Засвітивши папіроску, він натрапив на газету.

Пані Олдфой заворушилася непевно на постелі, відтак розпалюючи очі і прибрала міну ображеної.

— Чи ти доконче мусиш робити тільки гамору з газетою? Прошу тебе, відложи папіроску. Я того не можу знести. А деж ти дів своєю краватку і ремінець?

Він промиряв щось на перепросини і загасив папіроску. Але жінка його видно була занадто роздратована, щоб могла заснути. Вона підвинула і звернулася до нього благальним тоном:

— Парсефале! Мені надоїла вже та Азія! Той спокій не можу видержати. Ще ті москити і ті немилосердні запахи з базару! Покиньмо вже це ціле подорожування!

— Алеж...

5)

Тут Олдфой урвав. Його дуже цікавила оця подорож. Він починав уже розуміти далекий Схід і вже віднайшов як справжній турист, смак і чар Сходу. Він не мав охоти переривати подорож і вертатися до Англії. Але тут була його жінка, з чудовими сльозистими очима, що благала його вертатися домі.

Він наблизився до неї, положив рамя біля неї і сказав:

— Нехай буде як ти собі бажаєш, дороженька.

Зі свого вигідного сиділа на веранді готелю стежила пані Олдфой за життям Медангу на головній вулиці. Була ніч. Оксамитно синє небо було націткване безчисленними зірками. На тінистих вулицях мало руху і лише припадково гурток тамільських кулів, у фартушках до колін, спізав ідучи додому. Деякі мішухи, у чистих білих жакетах і шовкових камізолах, проходили туди і сюди. Якесь карітка або річка пронеслася вулицею на червоних колесах і в ній можна було доглянути смагляву усміхнену дівчину, з чорним, квітками завітаним волоссям.

Але на паню Олдфой те все не робило враження. Вона тужила за льондонським комфортом. Далекий Схід це була для неї сорбката закутина, дуже невигідна і вона дивувалася, як хтось може тим усім тут захоплюватися.

Двох мужичи — оба одягнені у службові одноструї з білого полотна, піли щось разом

на другому кінці веранди. Вони частенько кидали зором у її сторону.

— Як вульгарно! — подумала вона собі. — Все тут вульгарне! Немиле місце!

І вона дивувалася, як міг захопитися тим усім її перший чоловік Корнелій Барлей. Якжеж то звалася та місцевість, де його смерть забрала? Ага, зачиналася на „С“... Сайгоні! А як довго бариться той Парсефал! Він заєдно дає їй чекати на себе. Недбалій! Вона тут лежить з болем голови (вже давно забула за той біль) і мусить чекати на вечерю!

Линиво помітила, як якась річка наблизилася до готельних дверей. З неї висіло двох мужичи: товстий орієнталець і міцний європеець. Смаглявий мав під пахою якусь скриньочку завинену в матерію, але не він, лише його товариш звернув на себе її увагу. Було щось знайоме в його поставі, в його ході.

Оба перейшли кільканацять сходів у напрямку веранди і очима стали шукати якогось окремого столика. Орієнталець показав у сторону, де вона сиділа і вони пройшли недалеко неї, вибравши собі недалеко місце.

Коли білий чоловік переходив коло електричної лампи, пані Олдфой могла йому придивитися. Вона почула дошкульний біль у горішній частині шлука. Щось страшне... Той чоловік, що тепер пройшов повз неї, то був Корнелій Барлей! Вона несвідомо встала і на її лиці показалося здивування. Корнелій!

(Продовження буде)

Воєнне поготівля в Англії.

В останніх днях приспішено підготувати Англії на випадок війни. У програмі тої підготовки передбачено, що:

1) З Лондону евакуується на провінцію 3,000.000 людей.

2) Подвоять харчові припаси.

3) Побудують велитенські протилетунські схоронища у Лондоні під дільницею міністерств.

4) Евакуують торговельний осередок Лондону та промислові заведення.

5) Кораблі вивантажуватимуть не в Лондоні, що лежить близько континенту, лиш у дальших пристанях на західнім побережжі.

6) Сконфіскують всі приватні самоходи.

7) Замкнуть усі театри й кіна, щоб не допустити до концентрації людей.

Крім того переводять маскування військових об'єктів.

К І Р

Львів, Уейського 8. Тел. 280-88.
СТАНІСЛАВІВ, 3-го Мая 4. II. тел. 255.
П Л Я Н И

КОШТОРИСИ
Б У Д О В И

654

НОВИЙ ГОЛОВА ВСЕІНДІЙСЬКОГО КОНГРЕСУ.

КАЛЬКУТА, АТЕ. Головою всеіндійського конгресу став Бабу Раджандра Пазад. Його попередник Чандра Боз уступив на домагання Гандія.

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ.

Українці Станиславова не беруть участі у виборах до міської ради.

Відомості, що ми їх подали в „Ділі“ ч. 95. з 28. 4. про вибори у Станиславові за інформаціями чужої преси, не зовсім покриваються з правдою. Наш кореспондент дістав від Українського Виборчого Комітету у Станиславові такі інформації:

Як вже „Діло“ подавало, наше місто поділено на 10 виборчих округ. З огляду на те, що в округах I, II. і VII. є дуже мале число українських виборців, Комітет вніс у приписаному часі тільки 7 наших лист. Чоловими кандидатами були: в III. окрузі м-р Володимир Ковальський, у IV. д-р Юлій Олесницький, у V. дир. Микола Швалюк, у VI. інж. Володимир Дутка, в VIII. дир. Кость Вісьневський, у IX. п-і Меланія Грушкевичева, в X. проф. Никифор Даниш. Спершу всі листи звернули нам. Ми перевели бажані формальності і знову предложили всіх 7 лист. Остаточню Головна Виборча Комісія уневажила наші листи в чотирьох округах, а саме в X, IV, VI. і V., тобто саме в тих округах, де ми мали надію на 2—3 виборців з кожної листи, бо йшло про Книгини, Бельведер, Гірку та Майзлі, де наших виборців багато. В округах III, VIII. і IX. наші листи прийнято, та ці округи начисляють багато менше українських виборців і виглядає там для нас дуже слабкі. З уваги на те Український Виборчий Комітет по-

становив дня 29. IV. ц. р. стягнути всі три допущені листи.

Про це рішення повідомлено виборців на окружних виборчих зібраннях, що відбулися в неділю 30. 4. Отже ніодна українська листа не буде предметом голосування при виборах до міської ради міста Станиславова, що відбудуться дня 7. 5. ц. р.

ВИБОРЧІ ПРОТЕСТИ НІЧОГО НЕ ПОМАГАЮТЬ У ТЕРНОПІЛЬЩИНІ.

Тернопільське староство відкинуло українські виборчі протести з таких громад: Березовиця Велика, Острів, Мишковичі, Чорторія, Людвиківка, Денисів, Купчинці, Яструбово, Стегниківці, Гаї Ша. („Крулевщина“), Гаї Великі.

Дня 27. квітня відбулися вже вибори волосних радних на терені волості Янівка. Волость поділено на 2 округи в той спосіб, що громаду Довжанку злучено з двома майже польськими селами: Забойки і Почапинці, а громаду Кутківці з подібними селами Янівка і Драганівка. В подібний спосіб поділено на 3 виборчі округи волость Микулинці. Цікаве, що при громадських виборах не поділено на округи навіть найбільших громад: Настасів, Купчинці, Березовиця Вел., через що там не стало часу всім виборцям переголосувати.

Виследи волосних виборів подамо пізніше.

Німецький начальний вожд в Італії.

РИМ, ПАТ. Ген. Бравшіч приїхав до Риму, де його прийняв король та Мусоліні; опісля він відбув розмову з віцеєм. Паріанієм та був у нього на сніданку. В понеділок відлетів Бравшіч до Лібії, відкіля вернеться 6. або 7. ц. м.

НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТР ПРАЦІ В РИМІ.

В неділю пополудні приїхав до Риму німецький міністр праці Зельдте, на запросини італійських міністрів публичних робіт і справедливості.

Криваві сутички між військом та цивільним населенням в Альжирі.

100 РАНЕНИХ.

АЛЬЖИР, ПАТ. В тубильчій дільниці Альжиру, Касбі, юрба поранила двох сенегальських вояків. Вони покликали з касарні коло 200 товаришів та взяли бити шиби і нападати на прохожих.

В місті проголошено алярм щойно тоді, коли сотня жуавів змусила сенегальців вернутися до касарень. Ранено 100 осіб, м. ін. 30 пасажирів автобусу, що його сенегальці обкинули камінням.

Зміни у верхівці большевицької флотії.

Комісаром воєнної флотії звійменовано дотеперішнього команданта тихоокеанської флотії Кузнецова — його попередник Фри-

навський попав у неласку. Заступниками Кузнецова стали: Пісаков, Рогов, Ігнатієв та Левченко.

Противімецька анція серед чеської еміграції у Франції.

ПАРИЖ, ПАТ. Конгрес чехів та словаків, що живуть у Франції, ухвалив низку резолюцій, з яких найважливіша стверджує, що чехи

не погодяться з насиллям і будуть боротися за права своєї батьківщини, шануючи обов'язки супроти гостинної Франції.

РАЙ КАРР.

Стримане слово.

А щодо того Барлей, який був першим чоловіком пані Олдфой? Барлей, по її запевненнях, був для неї найбільше відданий. Він згинув підчас землетрусу на Сайгоні, тому однадцять років. Олдфой дуже дивувалася, що то за чоловік міг бути той Барлей. На всякий випадок він дуже радо хотів би був пізнати ближче Бардея.

Електричний вентилятор у кімнаті не помагав. Була гаряч і Олдфой став з себе скидати загортку, краватку і ремінець. Засвітивши папіроску, він натрапив на газету.

Пані Олдфой заворожилася неспавно на постелі, відтак розплющила очі і прибрала міну ображеної.

— Чи ти доконче мусиш робити тільки та-мору в газетою? Прощу тебе, відложи папіроску. Я того не можу знести. А деж ти дів свою краватку і ремінець?

Він проимирива щось на перепросини і загасив папіроску. Але жінка його видно була занадто роздратована, щоб могла заснути. Вона піднялася і звернулася до нього благальним тоном:

— Парсефале! Мені надоїла вже та Азія! Той спокій я не можу витержати. Ще ти москити і ті немилосерні запахи з базару! Покиньмо вже це ціле подорожжання!

— Алеж...

б)

Тут Олдфой урвав. Його дуже цікавила оця подорож. Він починав уже розуміти далекий Схід і вже віднайшов як справжній турист, смак і чар Сходу. Він не мав охоти переривати подорожі і вертатися до Англії. Але тут була його жінка, з чудовими сльозистими очима, що благала його вертатися додому.

Він наблизився до неї, положив рамя біля неї і сказав:

— Нехай буде як ти собі бажаєш, дороженька.

Зі свого вигідного сиділа на веранді готелю стежила пані Олдфой за життям Медангу на головній вулиці. Була ніч. Оксамитно синє небо було націтковано безчисленними зірками. На тінистих вулицях мало руху і лише припадково гурток тамільських кулів, у фартушках до колін, співав ідучи додому. Деякі мішухи, у чистих білих жакетах і шовкових камізоляках, проходили туди і сюди. Якесь каретка або річка пронеслася вулицею на червоних колесах і в ній можна було доглянути смагляву усміщену дівчину, з чорним, квітками завітаним волоссям.

Але на паню Олдфой те все не робило враження. Вона тужила за льондонським комфортом. Далекий Схід це була для неї сороката закутина, дуже невідатна і вона дивувалася, як хтось може тим усім тут захоплюватися.

Двох мужчин — оба одягнені у службові однострої з білого полотна, піли щось разом

Воєнне поготівля в Англії.

В останніх днях приспінено підготову Англії на випадок війни. У програмі тої підготовки передбачено, що:

- 1) З Льондону евакуується на провінцію 3,000.000 людей.
- 2) Подвоять харчові припаси.
- 3) Побудують велитенські протилетунські схоронища у Льондоні під дільницею міністерств.
- 4) Евакуують торговельний осередок Льондону та промислові заведення.
- 5) Кораблі вивантажуватимуть не в Льондоні, що лежить близько континенту, лиш у дальших пристанях на західнім побережжі.
- 6) Сконфіскують всі приватні самоходи.
- 7) Замкнуть усі театри й кіна, щоб не допустити до концентрації людей.

Крім того переводять маскування військових об'єктів.

К І Р

ЛВВІВ, Уейського 6. Тел. 280-88.
СТАНИСЛАВІВ, 3-го Мая 4. II. тел. 255.
П Л Я Н И

КОШТОРИСИ

654

1-? Б У Д О В И

НОВИЙ ГОЛОВА ВСЕІНДІЙСЬКОГО КОНГРЕСУ.

КАЛЬКУТА, АТЕ. Головою всеіндійського конгресу став Бабу Раджандра Пазад. Його попередник Чандра Боз уступив на домагання Гандія.

на другому кінці веранди. Вони частенько кидали зором у її сторону.

— Як вульгарно! — подумала вона собі. — Все тут вульгарне! Немиле місце!

Ізона дивувалася, як міг захопитися тим усім її перший чоловік Корнелій Барлей. Як жеж то звалася та місцевість, де його смерть забрала? Ага, починалася на „С... Сайгон! А як довго бариться той Парсефал! Він заєдно дає їй чекати на себе. Недбайли! Вона тут лежить з болем голови (вже давно забула за той біль) і мусить чекати на вечерю!

Линиво помітила, як якась річка наблизилася до готельних дверей. З неї зисіло двох мужчин: товстий орієнталець і міцний європеєць. Смаглявий мав під пахою якусь скрипочку завинену в матерію, але не він, лише його товариш звернув на себе її увагу. Було щось знайоме в його поставі, в його ході.

Оба перейшли кільканацять сходів у напрямку веранди і очима стали шукати якогось окремого столика. Орієнталець показав у сторону, де вона сиділа і вони пройшли недалеко неї, вибравши собі недалеко місце.

Коли білий чоловік переходив коло електричної лампи, пані Олдфой могла йому придивитися. Вона почула дошкульний біль у горішній частині шлунка. Щось страшне... Той чоловік, що тепер пройшов повз неї, то був Корнелій Барлей! Вона неспавно встала і на її лиці показалося здивування. Корнелій!

(Продовження буде).

Україніка в Італії.

Рим, 25. квітня 1939 р.

Місячник „Військового Географічного Інституту“ у Флоренції „Л'Універсо“ рік XX. ч. 4, квітень 1939 — XVII — містить розвідку проф. Лео Маньїно п. в. „Українська колонізація у східній Азії“. Випущено її окремою брошурою, великого формату, на прегарному папері (19 ст. друку з 15. образками та 2 мапами розміщення українців в Азії).

Автор подає історію колонізації Далекого Сходу, наскріплюючи її багатим статистичним матеріалом. Зокрема зупиняється над суспільно-політичними причинами українського еміграційного руху, подає характеристику української колонізації та історію культурно-освітнього й політичного розвитку української далекосхідної колонії. Багато місця автор присвячує політичній боротьбі українців Зеленого Кліна від 1917. р. по сьогодні. Про значіння тої української колонії автор говорить так:

„Політично-військове значіння, що його завтра може мати ця українська меншість, у Манджуко і на совіському Далекому Сході, дійсно велике і без сумніву Японія це дуже добре відчула. Українська акція в Манджурії спрямована нині для вдержання та підсилення всіх можливих зв'язків з українським населенням совіського Далекого Сходу, яке завтра зможе значно вплинути на розвій японської експансії на ті землі. Бож не треба нам забувати, що військовій бази Владивостоку, Благовіщенська й Хабаровська в цілості окружені територією з великим відсотком українців. Цей „клан“, компактно зайнятий українським населенням, більш розвинений культурно і ліпше зорганізований соціально від інших етнічних груп совіського Далекого Сходу, становить, разом з Японією та Манджуко, одну з життєвих сил для відбудови географічної мапи центрально-східної Азії“.

Місячник „Ль Лаворо Поліграфіко“ з березня 1939 р. містить статтю п. Людвігі Контілі п. з. „Арте графіка Україна“ („Українське графічне мистецтво“) Автор між іншим пише так: „Перед українськими мистцями повстало по короткій перерві повоевних років та самостійності їхнього краю подвійне питання. Перше — універсального характеру — оскільки воно обіймало всю їхню діяльність як мистців та патріотів. Друге — особливого характеру — оскільки воно вязалося з їхніми можливостями та відповідними вимогами. Яка зпоміж таких численних діянок мистецтва могла б дати у-

країнцям можливість виявити назовні їхні здібності, вдержати горіння їх національного запалу й висловити їхні почування так, щоб його пізнало якнайбільше число земляків, та дозволила б гуртові мистців видобути з власної діяльності засоби до життя? Графіка, що завдяки удосконаленню та продукції теперішніх технічних засобів надзвичайно збільшила свої можливості обороту й масового поширення, була найдогіднішою цариною діяльності для українських мистців, які зуміли витворити на цьому полі „дійсно глибокі й вартісні праці“, що їх автор мав нагоду оглядати й подивляти на виставі української графіки в Римі у червні 1938. р. Автор докладно оповідає про цю виставу і подає коротку характеристику творчо-

ч. 29 4
2-2

сти українських мистців, підкреслюючи традиційність, оригінальність та однородність напрямних їх творчості.

„Л'Европа Оріентале“ — річник XIX. ч. IV. за березень-квітень 1939. р. — двомісячний журнал „Інституту для Східної Європи“ в Римі, містить рецензію проф. Л. Сальвіні на „Чотири шаблі“. — Збірник східно-української прози. — (Видання „Українського Слова“ — Париж, 1938. р.). Її вже надрукував був тижневик „Мерідіано ді Рома“ під наголовком „Одна українська антологія“, про що ми вже свого часу подавали до відома українського громадянства. (УПС. — Рим).

РЕОРГАНІЗАЦІЯ НІМЕЦЬКИХ ПОВІТРЯНИХ СИЛ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. На приказ Герінга частину області 5. (шлеської) команди повітряної фльоти прилучено до 4. (віденської).

Шефом ген. штабу став командант 3. армії (з Відня) ген. Макензен, внук відомого маршала. Його попередника ген. Ріффа перенесли на становище команданта 5. корпусу в Штуттгарті.

стрі, молодь забавлялась під наглядом виховників та офікурів. Підчас свяченого співав шкільний хор.

В БРАТСТВІ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. МИКОЛАЯ.

Братства, згуртовані при княжій церкві св. Миколая у Львові, а саме Братство Доброї Смерті і Церковне Братство, уладили минулої неділі (30. квітня ц. р.) свячене для своїх членів та запрошених гостей. У цьому родинному святі церковних братств узяло участь коло 70 українських громадян Жовківської діляниці Львова. Воскресними побажаннями обділює з присутніми о. парох Василь Лончина, що при цій нагоді виголосив бадьору промову. По ній промовляли: пос. д-р Степан Біляк від Народної Організації Українців м. Львова, м-р Ярослав Шавяк, адв. д-р Іван Яримович та голова Братства Доброї Смерті Павло Мерко. Свячене, переплітане промовами та воскресними і народними піснями братського мішаного хору, яким проводить п. Микола Сидорак, проминуло в дуже широму настрою. Наприкінці не від речі буде згадати, що оба церковні братства ведуть від літ під проводом свого духовного провідника о. Лончини велику харитативну працю між українцями Жовківського передмістя і згуртували у своїх рядах сотки українських громадян тієї діляниці Львова

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Четвер, 2. травня 1889.

„ДО МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ

поширено на місце п. Івана Левицького, іменованого інспектором, на помічного референта для справ галицьких середніх шкіл п. Едварда Харківича, гімназійного професора з Тернополя“.

РОСІЙСЬКО-ПЕРСЬКІ ВЗАЄМИНИ.

„Російському послові в Тегерані, кн. Долгорукому — кажуть — вдалося переробити шаха зовсім на прихильника Росії й усунути вплив Дрімонта Вольфа, а зате привернути в Персії давнє значіння Росії. Шах рішився аж тоді поїхати до Росії, коли виконав усі домагання кн. Долгорукого. Він пристає на те, щоб залив Айселі у Каспійським морі був приступний для російських кораблів, дозволив будувати дорогу з Ранту до Тегерану і з Хорасану до Аххабаду і потім ще обцяв без домагання Росії не давати нікому концесій на будову залізниць у Персії без згоди Росії. Ще тільки одним недоволена російська преса, а саме тим, що Персія не відступила ще Росії твердині Нелат-і-надір“.

ПАМ'ЯТНИК ОЛЕКСАНДРА II. У ЧЕНСТОХОВІ.

У Ченстохові відкрили перед кількома днями пам'ятник Олександра II. у присутності ген.-губернатора Гурка. Пам'ятник посвятив насамперед католицький єпископ, а потім як єпископ вернувся з процесією до монастиря, вийшла православна процесія і пам'ятник посвячено другий раз.

ВИСЕЛИЛИ СВЯЩЕННИКА З ПРИКОРДОННОЇ СМУТИ.

ПАТ повідомляє: Повітове староство в Турці виселило о. Осипа Бадана, греко-католицького пароха з Завадки, пов. Турка. Причиною виселення було нелояльне становище виселеного до польської держави і державної влади. О. Бадана засудив суд на гривню 100 зол. зі заміною на 2 тижні арешту за невідповідну поведінку в церкві підчас державного свята дня 11. листопада ц. р.

МІНІСТР ГАФЕНКУ В РИМІ.

РИМ, ПАТ. В неділю приїхав до Риму мін. Гафенку. На двірці повитав його мін. Чяно з дипломатичними представниками Польщі, Німеччини, Туреччини, Югославії та Греції.

В неділю пополуноді Гафенку відбув довшу розмову з Мусолінієм та був у нього на прийнятті. В понеділок був мін. Гафенку на аудієнції у короля та розмовляв з Мусолінієм; у вівторок прийме його папа.

ФРАНЦУЗЬКА ВІЙСЬКОВА МІСІЯ ВИЗДІТЬ ДО РУМУНІЙ.

Як подає паризький „Матен“, у паризьких франко-румунських розмовах постановлено, що 10. ч. м. виїде до Букарешту спеціальна французька військова місія під проводом ген. Вейгана, що тепер перебуває в Тегерані як надзвичайний амбасадор.

Ген. Вейган приїхав у понеділок до Анкари; він буде там до середи та вестиме розмови з турецькими політиками

Свячене у Львові.

В КУПЕЦЬКІЙ ГІМНАЗІЇ.

Заходами Батьківського Кружка і Марійської Дружини відбулося свячене в Купецькій Гімназії Рідної Школи в неділю 30. квітня ц. о. в год. 16. у шкільній домівці тої гімназії. Дари посвятив Преосв. Кир Никита, що при цій нагоді сказав до вібраних тепле слово від себе та в імені Ексцеленції Кир Андрея, що через свою недугу не міг сам прибути на це свято між молодь, котру так любить і котрою так по батьківськи все піклується. Опісля Преосвященний поділився з приваними свяченим яйцем і всі засіли до скромно, але естетично заставлених столів. Поруч Преосвященного до стола засіла Дирекція гімназії, учительський збір, управа Батьківського Кружка й ін. До вібраних та передовсім до молоді крім Преосвященного промовляли ще: голова Б. К. п. Іван Філас, о. катехит Харина, п. і Василюк, від учительського збору проф. Березовський, заст. голови Б. К. п. Моца і від родичів п. Манів, котрий слушно жалувався на мале число приваних родичів та опікурів молоді. На кінець промовив директор гімназії п. Ковалисько. Всі промови зачіпали молодь до вильної і витрепаної праці над собою та бажали, щоб та молодь, набравши тепер відомостей, заповнила колись ряди такої важкої у нас господарської галузи, якою є торгівля. По свяченні, що мало наскоїзь подинний на-

Україніка в Італії.

Рим, 25. квітня 1939 р.

Місячник „Військового Географічного Інституту“ у Флоренції „Л'Універсо“ рік XX. ч. I, квітень 1939 — XVII — містить розвідку проф. Лео Маньїно п. н. „Українська колонізація у східній Азії“. Випущено її окремою брошурою, великого формату, на прегарному папері (19 ст. друку з 15. образками та 2 мапами розміщення українців в Азії).

Автор подає історію колонізації Далекого Сходу, навіваючи її багатим статистичним матеріалом. Зокрема зупиняється над суспільно-політичними причинами українського еміграційного руху, подає характеристику української колонізації та історію культурно-освітнього й політичного розвитку української далеко-східньої колонії. Багато місця автор присвячує політичній боротьбі українців Зеленого Кліна від 1917. р. по сьогодні. Про значіння тої української колонії автор говорить так:

„Політично-військове значіння, що його завтра може мати ця українська меншість, у Манджуко і на совіському Далекому Сході, дійсно велике і без сумніву Японія це дуже добре відчула. Українська акція в Манджурії спрямована нині для вдержання та підсилення всіх можливих звязків з українським населенням совіського Далекого Сходу, яке завтра зможе значно вплинути на розвій японської експансії на ті землі. Бож не треба нам забувати, що військові бази Владивостоку, Благовіщенська й Хабаровська в цілості оточені територією з великим відсотком українців. Цей „клин“, компактно зайнятий українським населенням, більш розвиненим культурно і ліпше зорганізованим соціально від інших етнічних груп совіського Далекого Сходу, становить, разом з Японією та Манджуко, одну з життєвих сил для відбудови географічної мапи центрально-східньої Азії“.

Місячник „Львівський Поліграфіко“ з березня 1939 р. містить статтю п. Людіжі Контіні п. з. „Арте графіка України“ („Українське графічне мистецтво“). Автор між іншим пише так: „Перед українськими мистцями повстало по короткій перерві повоєнних років та самостійності їхнього краю подвійне питання. Перше — універсального характеру — оскільки воно обіймало всю їхню діяльність як мистців та патріотів. Друге — особливого характеру — оскільки воно вважалося з їхніми можливостями та відповідними вимогами. Яка зпоміж таких численних діянок мистецтва могла б дати у-

країнцям можливість виявити назовні їхні здібності, вдержати горіння їх національного запалу й висловити їхні почування так, щоб його пізнало якнайбільше число аемляків, та дозволила б гуртові мистців видобути з власної діяльності засоби до життя? Графіка, що завдяки удосконаленню та продукції теперішніх технічних засобів надзвичайно збільшила свої можливості обороту й масового поширення, була найдогіднішою цариною діяльності для українських мистців, які зуміли витворити на цьому полі „дійсно глибокі й вартісні праці“, що їх автор мав нагоду оглядати й подивляти на виставі української графіки в Римі у червні 1938. р. Автор докладно оповідає про цю виставу і подає коротку характеристику творчо-

ч. 29.4
2-2

сти українських мистців, підкреслюючи традиційність, оригінальність та однорідність напрямних їх творчості.

„Л'Европа Орієнтале“ — річник XIX. ч. IV. за березень-квітень 1939. р. — двомісячний журнал „Інституту для Східної Європи“ в Римі, містить рецензію проф. Л. Сальвіні на „Чотири шаблі“. — Збірник східно-української прози. — (Видання „Українського Слова“ — Париж, 1938. р.). Її вже надрукував був тижневик „Мерідіано ді Рома“ під наголовком „Одна українська антологія“, про що ми вже свого часу подавали до відома українському громадянству. (УПС. — Рим).

РЕОРГАНІЗАЦІЯ НІМЕЦЬКИХ ПОВІТРЯНИХ СИЛ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. На приказ Герінга частину області 5. (шдської) команди повітряної фльоти прилучено до 4. (віденської).

Шефом ген. штабу став командант 3. армії (з Відня) ген. Макензен, внук відомого маршала. Його попередника ген. Ріффа перенесли на становище команданта 5. корпусу в Штуттгарті.

стрі, молодь забавлялась під наглядом виховників та офікурів. Підчас свяченого співав шкільний хор.

Учасник.

В БРАТСТВІ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. МИКОЛАЯ.

Братства, згуртовані при княжій церкві св. Миколая у Львові, а саме Братство Доброї Смерті і Церковне Братство, уладили минулої неділі (30. квітня ц. р.) свячене для своїх членів та запрошених гостей. У цьому родинному святі церковних братств узяло участь коло 70 українських громадян Жовківської ділянки Львова. Воскресними побажаннями обділявся з присутніми о. парох Василь Лончина, що при цій нагоді виголосив багатору промову. По ній промовляли: пос. д-р Степан Біляк від Народної Організації Українців м. Львова, м-р Ярослав Шавяк, адв. д-р Іван Яримович та голова Братства Доброї Смерті Павло Мерко. Свячене, переплітане промовами та воскресними і народними піснями братського мішаного хору, яким проводить п. Микола Сидорак, проминуло в дуже широкій настрою. Наприкінці не від речі буде згадати, що оба церковні братства ведуть від літ під проводом свого духовного провідника о. Лончини велику харитативну працю між українцями Жовківського передмістя і згуртували у своїх рядах сотки українських громадян тієї ділянки Львова.

ч. 25/75

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Четвер, 2. травня 1889.

„ДО МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ

поклоняно на місце п. Івана Левицького, іменованого інспектором, на помічного референта для справ галицьких середніх шкіл п. Едварда Харкевича, гімназійного професора з Тернополя“.

РОСІЙСЬКО-ПЕРСЬКІ ВЗАЄМИНИ.

„Російському послові в Тегерані, кн. Долгорукому — кажуть — вдалося переробити шаха зовсім на прихильника Росії й усунути вплив Дрімкенда Вольфа, а зате привернути в Персії давня значіння Росії. Шах рішився аж тоді поїхати до Росії, коли виконав усі домагання кн. Долгорукого. Він пристав на те, щоб залиш Айселі у Каспійським морі був приступний для російських кораблів, дозволив будувати дорогу з Ранту до Тегерану і з Хорасану до Аххабаду і потім ще обіцяв без домагання Росії не давати нікому концесій на будову залізниць у Персії без згоди Росії. Ще тільки одним невдоволення російська преса, а саме тим, що Персія не відступила ще Росії твердині Келат-і-Надір“.

ПАМ'ЯТНИК ОЛЕКСАНДРА II. У ЧЕНСТОХОВІ.

У Ченстохові відкрили перед кількома днями пам'ятник Олександра II. у присутності ген.-губернатора Гурка. Пам'ятник посвятив насамперед католицький єпископ, а потім як єпископ вернувся з процесією до монастиря, вийшла православна процесія і пам'ятник посвячено другий раз

ВИСЕЛИЛИ СВЯЩЕННИКА З ПРИКОРДОННОЇ СМУТИ.

ПАТ повідомляє: Повітове староство в Турці виселило о. Осипа Бадана, греко-католицького пароха з Завадки, пов. Турка. Причиною виселення було нелюдяне становище виселеного до польської держави і державної влади. О. Бадана засудив суд на гривну 100 зол. зі заміною на 2 тижні арешту за невідповідну поведінку в церкві підчас державного свята дня II. листопада ц. р.

МІНІСТР ГАФЕНКУ В РИМІ.

РИМ, ПАТ. В неділю приїхав до Риму мін. Гафенку. На двірці позитав його мін. Чяно з дипломатичними представниками Польщі, Німеччини, Туреччини, Югославії та Греції.

В неділю пополудні Гафенку відбув довшу розмову з Мусолінієм та був у нього на прийнятті. В понеділок був мін. Гафенку на аудієнції у короля та розмовляв з Мусолінієм; у вівторок прийме його папа.

—о—

ФРАНЦУЗЬКА ВІЙСЬКОВА МІСІЯ ВІІЗДИТЬ ДО РУМУНІЇ.

Як подає паризький „Матен“, у паризьких франко-румунських розмовах постановлено, що 10. п. м. виїде до Букарешту спеціальна французька військова місія під проводом ген. Вейгана, що тепер перебуває в Тегерані як надзвичайний амбасадор.

Ген. Вейган приїхав у понеділок до Анкари; він буде там до середи та вестиме розмови з турецькими політиками.

Свячене у Львові.

В КУПЕЦЬКІЙ ГІМНАЗІЇ.

Заходами Батьківського Кружка і Марійської Дружини відбулося свячене в Купецькій Гімназії Рідної Школи в неділю 30. квітня ц. р. в год. 16. у шкільній домівці тої гімназії. Пари посвятив Преосв. Кир Никита, що при цій нагоді сказав до зібраних тепле слово від себе та в імені Експеленції Кир Андрея, що через свою недугу не міг сам прибути на це з'ято між молоді, котру так любить і котрою так по батьківськи все піклується. Опісля Преосвященний поділився з приявними свяченим яйцем і всі засіли до скромно, але естетично заставлених столів. Поруч Преосвященного до стола засіла Дирекція гімназії, учительський збір, управа Батьківського Кружка й ін. До зібраних та передовсім до молоді крім Преосвященного промовляли ще: голова Б. К. п. Іван Філяс, о. катехит Харина, п-і Васильюк, від учительського збору проф. Березовський, заст. голови Б. К. п. Мола і від родинців п. Манів, котрий слушно жалувался на мале число приявних родинців та офікурів молоді. На кінець промовив директор гімназії п. Ковалісько. Всі промови зачіпали молоді до цильної і витревалі праці над собою та бажали, щоб та молоді, набравши тепер відомостей, заповнила колись ряди такої важкої у нас господарської галузі, якою є торгівля. По свяченні, що мало наскрізь родинний на-

Сторінка без політики.

Атлантида, затоплена країна?

Славний грецький філософ Платон пише в одному із своїх творів, що єгипетські жерці оповідали йому про величезний острів, який давно зник, і якого численні мешканці мали високу культуру. 9.000 років перед часом, коли жив Платон, зв. б. 11.000 років тому, цілий той величезний острів зник під хвилями й бурунами океану за один день і ніч. Жахливий образ подробиць цієї катастрофи, коли увияти собі, що нагло цілий обрій перемінився в гігантський водний мур, який безупинно підносився, заливав долини, височини і прикривав найвищі гірські шпигли, наближувався до всіх місць, прикрив увесь край з усіми створіннями і став їхнім гробом. Усе прикрили буруни Атлантийського Океану.

Від тоді, коли Платон записав цю звістку, люди не перестали цікавитися казковим островом і то не тільки фантасти, але і поважні науковці. Головно після найподрібніших дослідів середньо-американських культур ацтеків, майя та ін. народів, накідалася дослідникам думка, що між новим і старим світом існували давним-давно зв'язки. Бо в пралісах Мексику ще досі стоять руїни великих пірамід, збудовані перед більше, ніж 1.000 роками тому, про яких призначення сьогоднішні мешканці не знають нічого. Хто не подумає про єгипетські піраміди, гігантські мавзолеї фараонів?

Бальзамування та муміфікацію людських трупів можна теж подивитися не тільки в Єгипті, але теж і в старій Америці. Навіть спосіб будівництва святищ і палат подібний на обох континентах. А подібність тваринних родів не тільки ствердити на обох континентах, і виключене, щоб їх могли туди перенести люди.

На підставі цих схожостей та цілого ряду інших стає імовірна думка, що колись давно мусів існувати якийсь континент, який лунув зба світи. Правдою є, що найдалше на північ висунені частини Азії та Америки наближаються в пролив Берінга на нецілих 100 км., отже комунікація в цьому місці могла бути можлива. Але віддалі звідси до Середньої Америки для тодішніх способів подорожування і з уваги на велику ріжницю підсоння та через величезні, непролазні праліси була непереможна. Ніяка комунікація на тому просторі не могла існувати, і коли не знаходимо ніякого іншого пояснення, лишається хіба вжити Платонові, що потонула Атлантида впродовж довгих віків лунала Америку з Європою аж до часу, коли ця країна зникла в жахливому катаклізмі залита хвилями океану.

Однак побіж наведених думок „за“ можна зустріти думки і „проти“ існування Атлантиди з незначними аргументами. Стверджено численними сондами, що середина Атлантийського Океану має яких 3.500 м. Отже неможливо, щоб країна аж так глибоко западала. І структура берегів не подібна до морського дна.

З цих численних суперечностей, відомий австрійський учений проф. Альфред Вегенер (помер у часі подорожі на Гренландію) знайшов вихід, подаючи думку, яка немов блискавка все вяснює. Він створив гіпотезу про т. зв. „ворушкий континент“. На його думку між континентами справді існував зв'язок, який попросту згодом проломився. Це сталося так, як з ледниками півночі. Відломана частина континенту не затопилася, але поплила, очевидно не по воді, бо континенти були так мовити приліплені понад 1.000 км. грубим шаром. Так пройшли тисячі років і континенти віддалилися від себе, поступнево міняючи свою позицію. Ця думка прийнялася була між численними вченими і за цією гіпотезою промовляв факт, який стверджено на підставі точних дослідів, а саме, що Гренландія за останніх 80 років пересунулася на захід на яких 1.600 м. у відношенні до інших країн. Швидкість її пересування має 20 м. на рік. У зв'язку з цим явищем проф. Вегенер кількакратно їздив на Гренландію, де й помер в 1930. р.

Якщо візьмете до рук атлас, змістця вразить вас, що побережжя західної Африки своїми заливами цілком добре покривається зі східним, побережжя Південної Америки з її півостровами. Це саме пояснюється тим, що обидва континенти колись у давнину були злучені разом. Правдоподібно, що інші континенти теж були злучені разом, але пізніше відділилися і віддалилися. Цим можна пояснити схожість, на різних континентах, культур, флори, фауни і т. п.

Рівночасно ця теза вяснює деякі темні сторінки геології. Напр. можна припустити, що високі гори повстали саме підчас пересування континентів. Це могла б бути відповідь на досі нерозв'язане питання про повстання Альп і інших подібних гір. Колишня загальноприйнята думка про скорчення землі піддає всякі сумніви, які при наведеній гіпотезі відпадають.

Чи у висновку маємо ствердити, що вістка записана Платоном належить до казок? На це питання ось як відповідає один німецький журнал: „Ні! Бо часто, дуже часто виявилось, що подібні звістки мали завжди принайменше зерно правди, але завдяки довшому часові вони видавалися фантазіями. І тому сміло можна припустити, що Атлантида дійсно існувала та її залило море; все ж катастрофа не мусила торкатися цілого континенту. Ще сьогодні бувають інколи, головне в вулканічних околицях, острови, що їх заливає океан разом із усіми оселями та мешканцями. Та світ не багато про це знає.“

Загадки Атлантиди ніхто ще не вяснив остаточно, все це прикрито густими хмарами часу і здогадів. Усеж люди вірять, що при шораз краще удосконалюванні наукових методів можна буде кизку про Атлантиду розяснити.

М. В. Дольницький.

Зі срібного екрану.

Марлена Дітріх виступить уперше на французькому екрані у фільмі, зробленій на підставі повісті Вікі Бави, переробленій для фільму французьким повістярем Кесселем, тим самим, що написав оповідання про Махана. Фільм називається „Карієра Доріс Гарт“.

Директори голівудських фірм заявили, що колірні фільми не випадають. Вони констатують, що двоє і троє більше ніж звичайні, а більшого успіху не мають.

Голландія не радо приймає італійські фільми, які не подобаються. За останній рік взяли їх там на половину менше ніж французьких.

В Парижі приготували ще раз фільм на підставі повісті Зої „Нана“. В головній ролі виступить Віліяна Романс. Останній раз грає Аня Стен, а за часів німої фільми Катерина Геслінг.

Елізавета Бергнер виступила в Лондоні у фільмі „Украдене життя“, сюжет якої запозичений з твору Е. Веніса. Англіяні звертали не меншу увагу на автора сценарія, як на артистку.

Чарлі Чаплін припинив працю над своєю фільмою „Диктатори“, тому, що його партнерша Полета Годар занята тепер у фільмі „Ліпка та качка“, що її приготує фірма Парамаунт.

Нешаслива фільма. В 1936. р. у Голівуді почали робити знімки до великої фільми „Готель Імперіяль“. Головну ролу мала в ній грати Марлена Дітріх, але в половині праці виникло непорозуміння між нею і фірмою і фільму перервали. Артистка виїхала до Європи, а її ролу доручили Маргареті Салівен. Фільму довело до половини, коли артистка зломилася собі руку. На її місце заангажували італійську артистку Ізу Міранду. Тепер праця над фільмом почалась наново, бо через згадані труднощі припинилась.

Альбом старости. Деякі голівудські кіновиробництва мають у себе архів з портретами славних фільмових артистів, але такими, як вони будуть виглядати на старість. Режисери і характеризатори дуже часто мусять уявляти собі обличчя артиста на десять, 20, 30 років старше, відповідно до історії зображеної у фільмі. Постарівши відповідно артиста, вони фотографують його і такою знімком користуються, коли треба. Жінки дуже не радо позують до таких фотографій, але контракти кінових фірм звичайно приневолюють їх до цього. Ясно, що такі альбоми зі старими обличчями доступні для власників виробництва і режисерів, а не для сторонніх.

Як вимер рід славного письменника.

У французькому місті Сен-Санс коло Руан, померла бабуся Жанна Марія Корнель, остання представниця роду автора безсмертного „Сидя“. Славний драматург мав сина Петра, капітана королівської гвардії. Той мав сина Петра, приятеля Вольтера. Його син Людовик мав сина Петра, який на особистий наказ Наполеона дістав стипендію в марсельському ліцею.

Людовик Корнель був професором історії і після державного перевороту в 1892. р. послом. Його старший син був послом з того самого департаменту Нижньої Сени. Молодший, Август, що вмер у 1892. році, мав двоє дітей: Євгена і Жанну-Марію. Євген брав участь у святі 300-літніх роковин свого предка і помер недавно. Після смерті його сестри рід Корнелів у Франції вигас.

Виста а азалій.

У Парижі міські оранжерії влаштували велику виставу азалій усіх родів. Французькі огородники зуміли виплекати десятки нових родів невідомих досі в первісній батьківщині тих квітів — Японії. Азалії приїхали до Європи сто років тому з моряками, що перші звернули на них увагу.

Гарний вік.

Статистика стверджує, що найбільше людей доживає пізнього віку у Туреччині та Болгарії. Досі вчені не ствердили, яким причинам ці краї завдячують. Англійська преса звертає увагу на гарний вік мешканця південної Африки Карієла Гендрікса, з роду малаянця. Маючи 119 років він і досі працює, а його 70-літня донька, щойно тепер звернулася до магістрату в Капштадті з проханням, щоби його звільнили від праці і визначили йому відповідну платню.

Совіський громадянин.

Цими днями з'явився до поліційного комісаріату паризької передміської місцевості Венсен якийсь громадянин і заявив:

— Прошу видати мені дозвіл носити зброю. Осуть мої папери.

Урядовець переглянув папери і видав дозвіл. Годину пізніше повідомили комісаріат, що той самий чоловік застрілявся. На столі він залишив дозвіл на доказ, що йому вільно було стріляти.

Політична сукня.

Вдова по венезуельським генералі Гідалго, приїхала до відомої французької купельної місцевості Біяріц і там хотіла демонстраційно звернути на себе увагу своєю сукнею. На сукні були вигантовані три столиці: Берлін, Рим, Токіо, сполучені одною віссю. Коли вона ввійшла до казино, обурена публіка розірвала її сукню, а поліція нижком радила їй виїхати для політичної пропаганди до Еспанії.

ГУМОР.

Скандал.

До ресторану вбігає дуже схвилюваний добродій. Підходить до прилавку і каже:

— Прошу три горілки, але скорс, бо я боюся скандалу!

Кельнер наливає скоро, гість випиває, каже собі дати закуски і каже:

— Тепер уже скандал недалеко.

Кельнер зацікавлений питається, що це за скандал?

Гість: Зараз побачите, нехай тільки приїде господар і скаже собі заплатити, бо я не маю ні сотики.

У готелі.

Служниця входить до кімнати і кричить до гостя:

— Прошу встати, ви казали себе збудити в 7-й до поїзду, а тепер вже десята.

На базарі.

— Ні, я цієї риби не куплю, вона не свіжа.

— Але чому?

— Її неприємно чути з уст.

— Це нічого не значить, трудно всім рибам чистити зуби настою!

Сторінка без політики.

Атлантида, затоплена країна?

Славний грецький філософ Платон пише в одному із своїх творів, що єгипетські жерці оповідали йому про величезний острів, який давно зник, і якого численні мешканці мали високу культуру. 9.000 років перед часом, коли жив Платон, зв. б. 11.000 років тому, цілий той величезний острів зник під хвилями й бурями океану за один день і ніч. Жахливий образ подробиць цієї катастрофи, коли увити собі, що нагло цілий обрій перемінився в гігантський водний мур, який безупинно підносився, заливав долини, височини і прикривав найвищі гірські шпилі, наближувався до всіх місць, прикрив увесь край з усіми створіннями і став їхнім гробом. Усе прикрило бурми Атлантийського Океану.

Від тоді, коли Платон записав цю звістку, люди не перестали цікавитися казковим островом і то не тільки фантасти, але і поважні вчені. Головно після найподрібніших дослідів середньо-американських культур ацтеків, майя та ін. народів, накидалася дослідникам думка, що між новим і старим світом існували давним-давно зв'язки. Бо в працях Мексики ще досі стоять руїни великих пірамід, збудовані перед більше, ніж 1.000 роками тому, про яких призначення сьогоднішні мешканці не знають нічого. Хто не подумає про єгипетські піраміди, гігантські мавзолеї фараонів?

Бальзамування та музифікацію людських трупів можна теж подібати не тільки в Єгипті, але теж і в старій Америці. Навіть спосіб будування святилищ і палат подібний на обох континентах. А подібність тваринних родів не тяжко ствердити на обох континентах, і виключене, щоб їх могли туди перенести люди.

На підставі цих схожостей та цілого ряду інших стає імовірна думка, що колись давно мусів існувати якийсь континент, який лучив оба світи. Правдою є, що найдалше на північ виступили частини Азії та Америки наближаються в проміжні Берінга на нецілих 100 км., отже комунікація в цьому місці могла бути можлива. Але віддала звідси до Середньої Америки для тодішніх способів подорожування і з уваги на велику різницю підсоння та через величезні, непролазні праліси була непереможна. Ніяка комунікація на тому просторі не могла існувати, і коли не знаходимо ніякого іншого пояснення, лишається хіба вжити Платонові, що потонула Атлантида впродовж довгих віків злилася Америки в Європу аж до часу, коли ця країна зникла в жахливому катаклізмі залита хвилями океану.

Однак побіч наведених думок „за“ можна зустріти думки і „проти“ існування Атлантиди з немаловажними аргументами. Стверджено численними сондами, що середина Атлантийського Океану має якхоті 3.500 м. Отже неможливо, щоб країна аж так глибоко западала. І структура берегів неподібна до морського дна.

З цих численних суперечностей, відомий австрійський учений проф. Альфред Вегенер (помер у часі подорожі на Гренландію) знайшов вихід, подаючи думку, яка немов блискавка все вяснює. Він створив гіпотезу про т. зв. „ворушкий континент“. На його думку, між континентами справді існував зв'язок, який попросту згодом проломився. Це сталося так, як з ледниками півночі. Відломана частина континенту не затопилася, але поплила, очевидно не по воді, бо континенти були так мовити приліплені понад 1.000 км. грубим шаром. Так пройшли тисячі років і континенти віддалилися від себе, поступово міняючи свою позицію. Ця думка прийнялася була між численними вченими і за цією гіпотезою промовляв факт, який стверджено на підставі точних дослідів, а саме, що Гренландія за останніх 80 років пересунулася на захід на яких 1.600 м. у відношенні до інших країн. Швидкість її пересування має 20 м. на рік. У зв'язку з цим явищем проф. Вегенер кількакратно їздив на Гренландію, де й помер в 1930. р.

Якщо візьмете до рук атлас, змістивши вразі вас, що побережжя західної Африки своїми заливами цілком добре покривається зі східним, побережжя Південної Америки з її півостровами. Це саме пояснюється тим, що обидва континенти колись у давнину були злучені разом. Правдоподібно, що інші континенти теж були злучені разом, але пізніше відділилися і віддалилися. Цим можна пояснити схожість, на різних континентах, культур, флори, фауни і т. п.

Рівночасно ця теза вяснює деякі темні сторінки геології. Напр. можна припустити, що високі гори повстали саме підчас пересування континентів. Це могла б бути відповідь на досі нерозв'язане питання про повстання Альп і інших подібних гір. Колишня загальноприйнята думка про скорчення землі піддає всякі сумніви, які при наведеній гіпотезі відпадають.

Чи у висновку маємо ствердити, що вістка записана Платоном належить до казок? На це питання ось як відповідає один німецький журнал: „Ні! Бо часто, дуже часто виявилось, що подібні звістки мали завжди принайменше зерно правди, але завдяки довгому часові вони видавалися фантазіями. І тому сміло можна припустити, що Атлантида дійсно існувала та її залило море; все ж катастрофа не мусила торкатися цілого континенту. Ще сьогодні бувають інколи, головню в вулканічних околицях, острови, що їх заливає океан разом із усіми оселями та мешканцями. Та світ не багато про це знає.“

Загадки Атлантиди ніхто ще не вяснив остаточно, все це прикрито густими хмарами часу і здогадів. Усеж люди вірять, що при шораз краще удосконалюваних наукових методах можна буде казку про Атлантиду розяснити.

М. В. Дольницький.

Зі срібного екрану.

Марлена Дітріх виступить уперше на французькому екрані у фільмі, зробленій на підставі повісті Вікі Бави, переробленій для фільму французьким повістником Кесселем, тим самим, що написав оповідання про Махна. Фільм називається „Кар'єра Доріс Гарт“. Директори голівудських фірм заявили, що колірні фільми не випадають. Вони коштують вдвоє і втричі більше ніж звичайні, а більшого успіху не мають.

Голівуд не радо приймає італійські фільми, які не подобаються. За останній рік взяли їх там на половину менше ніж французьких. В Парижі приготували ще раз фільм на підставі повісті Зої „Нана“. В головній ролі виступить Вікіна Романс. Останній раз трапа її Анна Стен, а за часів німці фільм виступив Гесслінг.

Елізавета Бергнер виступила в Лондоні у фільмі „Марадоне життя“, сюжет якого запозичений з твору Е. Бенеша. Англії звертали на меншу увагу на автора сценарія, як на артистку.

Чарлі Чаплін припинив працю над своєю фільмом „Диктатори“, тому, що його партія Політичний Союз зайняв тепер у фільмі „Дикта та мача“, що її приготував фірма Пасмавінт.

Нешаслива фільма. В 1936. р. у Голівуді почали робити зникати до великої фільми „Готель Імперіяль“. Головну роль мала в ній грати Марлена Дітріх, але в половині праці виникло непорозуміння між нею і фірмою і фільму перервали. Артистка виїхала до Європи, а її роль доручили Маргареті Салівен. Фільму довели до половини, коли артистка зломилася собі руку. На її місце заангажували італійську артистку Ізу Міранду. Тепер праця над фільмом почалась наново, бо через згадані труднощі припинилась.

Альбом старости. Деякі голівудські кіновиробництва мають у себе архів з портретами славних фільмових артистів, але такими, як вони будуть виглядати на старість. Режисери і характеризатори дуже часто мусять уявляти собі обличчя артиста на десять, 20, 30 років старше, відповідно до історії зображеної у фільмі. Постарівши відповідно артиста, вони фотографують його і такою знімкою користуються, коли треба. Жінки дуже не радо позують до таких фотографій, але контракти кінових фірм звичайно призначають їх до цього. Ясно, що такі альбоми зі старими обличчями доступні для власників виробництва і режисерів, а не для сторонніх.

Як вимер рід славного письменника.

У французькому місті Сен-Санс коло Руан, померла бабуса Жанна Марія Корнель, остання представниця роду автора безсмертного „Сиди“. Славний драматург мав сина Петра, капітана королівської гвардії. Той мав сина Петра, приятеля Вольтера. Його син Людовик мав сина Петра, який на особистий наказ Наполеона дістав стипендію в марсельському ліцею.

Людовик Корнель був професором історії і після державного перевороту в 1892. р. послом. Його старший син був послом з того самого департаменту Нижньої Сени. Молодший, Август, що вмер у 1892. році, мав двоє дітей: Евгена і Жанну-Марію. Ежен брав участь у святі 300-літніх роковин свого предка і помер недавно. Після смерті його сестри рід Корнелів у Франції вигас.

Виста а азалій.

У Парижі міські оранжерії влаштували велику виставу азалій усіх родів. Французькі огородники зуміли виплекати десятки нових родів невідомих досі в первісній батьківщині тих квітів — Японії. Азалії приїхали до Європи сто років тому з моряками, що перші звернули на них увагу.

Гарний вік.

Статистика стверджує, що найбільше людей доживає пізнього віку у Туреччині та Болгарії. Досі вчені не ствердили, яким причинам ці краї завдячують. Англійська преса звертає увагу на гарний вік мешканців південної Африки Каріеля Гендрікса, з роду маючя. Маючи 119 років він і досі працює, а його 70-літня донька, щойно тепер звернулася до магістрату в Капштадті з проханням, щоби його звільнили від праці і визначили йому відповідну платню.

Ворісний громадянин.

Цими днями з'явився до поліційного комісаріату нарізської передміської місцевості Венсен якийсь громадянин і заявив:

— Прошу видати мені дозвіл носити зброю. Освіт мої папери.

Урядовець переглянув папери і видав дозвіл. Годину пізніше повідомили комісаріат, що той самий чоловік застрілює. На столі він залишив дозвіл на доказ, що йому вільно було стріляти.

Політична сукня.

Вдова по венецуельським генералі Гідалго, приїхала до відомої французької купельної місцевості Біяріц і там хотіла демонстраційно звернути на себе увагу своєю сукнею. На сукні були вигантовані три столиці: Берлін, Рим, Токіо, сплунчені одною віссю. Коли вона вийшла до касина, обурена публіка розірвала її сукню, а поліція нишком радила їй виїхати для політичної пропаганди до Еспанії.

ГУМОР.

Скандал.

До ресторану вбігає дуже сквилований добродій. Підходить до прилавку і каже:

— Прошу три горілки, але скоро, бо я боюся скандалу!

Кельнер наливає скоро, гість випиває, каже собі дати закуску і каже:

— Тепер уже скандал недалеко.

Кельнер зацікавлений питається, що це за скандал?

Гість: Зараз побачите, нехай тільки приїде господар і скаже собі заплатити, бо я не маю ні сотики.

У готелі.

Служниця входить до кімнати і кричить до гостя:

— Прошу встати, ви казали себе збудити в 7-й до поїзду, а тепер вже десята.

На базарі.

— Ні, я цієї риби не куплю, вона не свіжа.

— Але чому?

— Її неприємно чути з уст.

— Це нічого не значить, трудно всім рибам чистити зуби пастою!

Англія метушиться.

РАДА МІНІСТРІВ РАДИТЬ НАД ПОЛОЖЕННЯМ.

ЛОНДОН, ПАТ. В понеділок перед полуднем відбулося засідання англійської ради міністрів під проводом Чемберлена. Наради торкалися законопроекту про обов'язкову військову службу і справи спротиву новим актам агресії. Вирішено, що на німецький меморіал англійський уряд відповість, що англійсько-німецький договір не передбачував одностороннього виповідження.

Крім цього рада міністрів радила й над палестинською справою.

Перед засіданням прем'єр Чемберлен прийняв провідника опозиції Етгле і Грінвуда.

ПАЛАТА ГРОМАД ПРИЙНЯЛА ЗАКОН ПРО ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ.

ЛОНДОН, ПАТ. В понеділок прем'єр Чемберлен представив палаті громад закон про обов'язковий військовий вишкіл. Міністр Гор Беліша представив закон про запаси й допоміжні сили Англії. Оба закони прийнято в першому читанні.

Туреччина застерігає собі повну свободу у справі проливів.

СТАМБУЛ, ПАТ. В Туреччині всі здають собі справу з того, що влада над проливами робить з тієї держави поважний чинник у міжнародній політиці, особливо тепер, у теперішньому положенні.

Нав'язуючи до тієї справи посол Національного Зібрання, відомий публіцист Мугіт-

НАРАДИ З АМБАСАДОРАМИ І ПОСЛАМИ.

ЛОНДОН, ПАТ. Після засідання кабінету мін. Галіфакс прийняв французького амбасадора Корбена і грецького посла. Пополудні до міністерства закордонних справ приїхали німецький шарж д'афер д-р Вордт і послы португальський та шведський.

АНГЛІЯ ВИСЕЛЮЄ НІМЕЦЬКИХ ДІЯЧІВ.

ЛОНДОН, ПАТ. Крім кореспондента „Ессенер Національ Цайтунг" англійська влада виселила ще кількох визначних німецьких партійних діячів, між іншими: гавлятера на Англію Отта Карльова, його заступника Гіммельмана і провідника німецького жіночого фронту п. Вольф.

ГЕН. ВЕЙГАН В АНКАРІ.

Ген. Вейган вертаючися зі шлюбу іранського престолонаслідника приїхав до Анкари, де побуде до середи. В понеділок його прийняв турецький прем'єр Рефік Сайдам, міністр закордонних справ Сарадаоглю і шеф генерального штабу маршал Февзі Чакмак.

Моршин

Живець

КОРОЛЬ ПОЛЬСЬКИХ ЖИВЦІВ

Єдине джерело гірких вод

Новочасна лікувальна

остановка

Комфортний Дім Живця

ДЕШЕВИЙ СЕЗОН

ТРАВЕНЬ — ЧЕРВЕНЬ

Інформації: Управа житла.

Orbic, Wagons Lits Cook і Бюра

ПАР.

ТУРЕЧЧИНА ГОТОВА БОРОНИТИ СВОЇХ ЖИТТЄВИХ ІНТЕРЕСІВ.

СТАМБУЛ, ПАТ. З нагоди призначення німецьким амбасадором в Анкарі фон Папена та його приїзду до Туреччини, часописи нагадують, що Туреччина й Німеччина були союзниками в часі світової війни та й тепер обі ці країни вяжуть широкі господарські взаємини. Але часописи підкреслюють з натиском, що теперішня Туреччина — це не давня отоманська імперія та що республіканська Туреччина готова боронити своїх життєвих інтересів і своїх національних ідеалів усіми засобами.

ЗАКЛИК ДО СОВІТІВ.

ПАРИЖ, ПАТ. Часопис „Експельзіор" робить Союзам докір за їх дотеперішню тактику у теперішніх дипломатичних переговорах. Часопис пише, що так довго, як Москва обставитиме при своїй пропаганді за збірною безпекою, совіська політика викликатиме підозріння щодо своєї широти і щодо успішності допомоги Союзам. „Експельзіор" домагається від Союзів, щоб вони зробили рішучий жест і дали Польщі й Румунії таку саму гарантію, як їм дали Англія та Франція, не домагаючися за те від тих держав взаємності.

ЮГОСЛАВІЙСЬКИЙ РЕГЕНТ ПРИЙДЕ ДО РИМУ.

РИМ, ПАТ. Тут підтверджують вістку, що югославійський регент кн. Павло прийде 10-го травня до Риму, де побуде до 13-го ц. м.

ПРОФ. БАРТЕЛЬ ВИГРАВ ПРОЦЕС ЗІ „СЛОВОМ НАРОДОВИМ".

В понеділок відбулася у львівському суді при замкнених дверях розправа проф. Бартеля проти головного редактора „Слова Народового", Яна Матіяска за образу друком у статті „Данцізькі професори". В часі тієї розправи переслухували проф. Бартеля майже дві години. У висаді засудили ред. Матіяска на 6 місяців безоглядного арешту, гривну 200 зол. „навязку" 500 зол., конфіскату дотичного числа та проголошення присуду в шести львівських та варшавських часописах.

„РУХ" НЕ ПРОДАВАТИМЕ НІМЕЦЬКИХ ЧАСОПИСІВ.

Т-во „Рух", що займається кольпортажем часописів, вирішило, що не буде від сьогодні продавати ніяких німецьких часописів, хоча вони не втратили дебіту в Польщі.

НЕ МОЖНА ПРОДАВАТИ АЛЬКОГОЛЮ НОВОБРАНЦЯМ.

Львівський городський староста заборонив у часі від 2-го травня до 30-го червня продавати і подавати новобранцям алкоголь особливо у віддалі 200 м. від локалю комісії в часі бражки і на терені цілого міста новобранцям та особам, що є в їх товаристві. Хто не пристосується до того розпорядку підпаде передбаченій законом карі, а як не дозгоотиться візберуть йому концесію.

ПОЛЬЩА НЕ ВІДКИНУЛА НІМЕЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ.

„Таймс" у статті, в якій займається проблемою Данціга, твердить, що коли Польща висунула свої пропозиції у справі наладнання польсько-німецьких взаємин у Данцігу та німецької комунікації через Поморя, то це не значить, що вона відкинула пропозиції Німеччини. „Таймс" кінчить свою статтю думкою, що Польща може переговорювати з Німеччиною у згаданих справах маючи гарантію Англії і Франції.

АМЕРИКАНСЬКА АМБАСАДА ДІСТАЛА КОПІЮ ПРОМОВИ ГІТЛЕРА.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Державний секретар Гул заявив, що сам факт, що до амбасаді Злучених Держав у Берліні надіслано копію промови канцлера Гітлера у райхстагу не значив би, що це відповідь на телеграму президента Рузвельта. Але міністр закордонних справ Райху після висилки копії промови зателефонував до амбасаді Злучених Держав і заявив, що ця промова — це відповідь президентові Рузвельтові.

ІТАЛІЯ ХОЧЕ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ З ФРАНЦІЄЮ.

ПАРИЖ, ПАТ. В англійській пресі появилася вістка про те, що італійський уряд передав французькому урядові пропозиції, на підставі яких мають небагом початися переговори. Французькі урядові кола заперечують цю вістку.

КАТАСТРОФИ В ЧАСІ ПОВОРОТУ З ВЕСІЛЛЯ.

ТЕГЕРАН, ПАТ. Підчас повороту з королівського весілля у Тегерані до Туреччини, два літаки з загального числа семи, що брали участь у тій подорожі, впали у полум'я на землю. Одна особа згинула, чотири поранені. П'ять літаків знайшлося в області бур і вони мусіли причалити. Тільки один вернувся до своєї бази.

НАПАД НА ПОЛЬСЬКИХ АРТИСТІВ НА ШЛЕСЬКУ.

ОПІЛЛЯ, ПАТ. В неділю після вистави польського театру з Катовиць в Опілі, на автобус, яким польські артисти верталися, у Стрільцях Великих, на терені німецької частини Шлеська, зроблено напад. Юрба обкидала поляків прозвищами й намагалася здемонувати й ушкодити автобус, але автобусові вдалося відійти. Одного артиста побили. На директора театру Собанського, що окремо вертався автою, теж напали. Він мусів втекти до недалекої хати, де забарикадувався. Юрба облягла його до 12-ої години вночі. На телефоніку інтервенцію по чотирох годинах зайшла поліція, яка визволила дошкульно побитого директора Собанського.

В ПАЛЕСТИНІ НЕМА СПОКОЮ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Рішення у справі Палестини зібрано в „Білій Книзі", що її англійський уряд переслав палестинському урядові. „Біла Книга" вже від кількох днів у руках представників місцевої влади і мабуть у вівторок її подадуть до прилюдного відома.

В Палестині ще досі нема спокою. В неділю виконано 4 терористичні напади. Є 2-ох убитих і 2-ох ранених. В Тиверіаді вбили жиду, в Гайфі одного араба, другого ранили. В Єрусалимі батьки відомого арабського провідника Нашашібі чудом втекли перед смертю. Атенатчика, що намагався стріляти до них, ранили вояки.

СКРІПЛЮЮТЬ ОБОРОНУ ПАНАМСЬКОГО КАНАЛУ.

ВАШИНГТОН, ПАТ. З доручення президента Рузвельта департамент війни поробив заходи з метою скріпити оборону Панамського каналу. Мають створити новий військовий департамент під назвою „Департамент Порторіко", що керуватиме системою оборони області Антилів.

МАДЯРСЬКІ МІНІСТРИ В БЕРЛІНІ.

Мадярський прем'єр Телекі і міністр закордонних справ Чаки, що приїхали тепер до Берліна, взяли участь у першотравневому святі. Пополудні вони були на чаю у міністра внутрішніх справ д-ра Фріка і на обіді, що його видав мадярський посол. Після обіду відбувся раут, в якому взяли участь представники політичного й культурного життя Берліна. У вівторок мадярські міністри відіздять до Будапешту.

ШВЕЦІЯ ЗБРОЙТЬСЯ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Шведський парламент уповноважив уряд видати на цілі національної оборони суму 55 мільонів корон. Дальші видатки уряд може зробити тільки за згодою парламенту.

ЛИТВА НЕ ВПУСТИТЬ ВОРОГА ДО СВОГО КРАЮ.

Литовський міністр внутрішніх справ ген. Скучас виголосив промову, в якій заявив, що хоч Литва проголосила нейтральність, то все-ж вона готова боронити своєї незалежності всіми засобами і литовці радше згинуть на границях, ніж мали б пустити ворога на свою територію.

ВИШКІЛ АРАБСЬКИХ ЛЕТУНІВ У ЄГИПТІ.

СТАМБУЛ, ПАТ. Повідомляють з Джеддага (пристань Мекки над Червоним морем), що король Геджасу Ібн Сайд вирішив висилати майбутньому молодих арабських летунів на дальші студії до летунських шкіл у Єгипті. Досі арабські летуни вишколювалися під проводом італійських старших.

Англія метушиться.

РАДА МІНІСТРІВ РАДИТЬ НАД ПОЛОЖЕННЯМ.

ЛОНДОН, ПАТ. В понеділок перед полуднем відбулося засідання англійської ради міністрів під проводом Чемберлена. Наряди торкалися законопроектів про обов'язкову військову службу і справи спротиву новим актам агресії. Вирішено, що на німецький меморіал агресії. Вирішено, що на німецький меморіал англійський уряд відповість, що англійсько-німецький договір не передбачував одностороннього винувідження.

Крім цього рада міністрів радила й над палестинською справою.

Перед засіданням прем'єр Чемберлен прийняв керівника опозиції Етлає і Грінвуда.

ПАЛАТА ГРОМАД ПРИЙНЯЛА ЗАКОН ПРО ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ.

ЛОНДОН, ПАТ. В понеділок прем'єр Чемберлен представив палаті громад закон про обов'язковий військовий вишкіл. Міністр Гор Беліша представив закон про запаси й доповніти сили Англії. Обидва закони прийнято в першому читанні.

Туреччина застерігає собі повну свободу у справі проливів.

СТАМБУЛ, ПАТ. В Туреччині всі здають собі справу з того, що влада над проливами робить з тієї держави поважний чинник у міжнародній політиці, особливо тепер, у теперішньому положенні.

Нав'язуючи до тієї справи посол Національного Зібрання, відомий публіцист Мугіт-

НАРАДИ З АМБАСАДОРАМИ І ПОСЛАМИ.

ЛОНДОН, ПАТ. Після засідання кабінету мін. Галіфакс прийняв французького амбасадора Корбена і грецького посла. Пополудні до міністерства закордонних справ прийшли німецький шарж д'афер д-р Ворт і послы португальський та шведський.

АНГЛІЯ ВИСЕЛЮЄ НІМЕЦЬКИХ ДІЯЧІВ.

ЛОНДОН, ПАТ. Крім кореспондента „Ессенер Національ Цайтунг" англійська влада виселила ще кількох визначних німецьких партійних діячів, між іншими: гавлітера на Англію Отта Карльова, його заступника Гімелямана і провідника німецького жіночого фронту п. Вольф.

ГЕН. ВЕЙГАН В АНКАРІ.

Ген. Вейган вертаючися зі шлюбу іранського престолонаслідника приїхав до Анкари, де побуде до середи. В понеділок його прийняв турецький прем'єр Рефік Сайдам, міністр закордонних справ Сарадоглу і шеф генерального штабу маршал Февзі Чакмак.

Моршин

Живець

КОРОЛЬ ПОЛЬСЬКИХ ЖИВЦІВ

Єдине джерело гірких вод

Новочасна лікувальна

остановка

Комфортний Дім Живця

дешевий сезон

ТРАВЕНЬ — ЧЕРВЕНЬ

Інформації: Управа живців.
Orbis, Wagons Lits Cook і Бюра
ПАР.

ТУРЕЧЧИНА ГОТОВА БОРОНИТИ СВОЇХ ЖИТТЄВИХ ІНТЕРЕСІВ.

СТАМБУЛ, ПАТ. З нагоди призначення німецьким амбасадором в Анкарі фон Папена та його приїзду до Туреччини, часописи нагадують, що Туреччина й Німеччина були союзниками в часі світової війни та й тепер обидві країни в'яжуть широкі господарські взаємини. Але часописи підкреслюють з натиском, що теперішня Туреччина — це не давня отоманська імперія та що республіканська Туреччина готова боронити своїх життєвих інтересів і своїх національних ідеалів усіми засобами.

ЗАКЛИК ДО СОВІТІВ.

ПАРИЖ, ПАТ. Часопис „Експельзіор" робить Совітам докір за їх дотеперішню тактику у теперішніх дипломатичних переговорах. Часопис пише, що так довго, як Москва обставатиме при своїй пропаганді за збірною безпекою, совітська політика викликатиме підозріння щодо своєї широти і щодо успішності допомоги Совітам. „Експельзіор" домагається від Совітів, щоб вони зробили рішучий жест і дали Польщі й Румунії таку саму гарантію, як їм дали Англія та Франція, не домагаючися за те від тих держав взаємності.

ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ РЕГЕНТ ПРИЙДЕ ДО РИМУ.

РИМ, ПАТ. Тут підтверджують вістку, що югославянський регент кн. Павло прийде 10-го травня до Риму, де побуде до 13-го ч. м.

ПРОФ. БАРТЕЛЬ ВИГРАВ ПРОЦЕС ЗІ „СЛОВОМ НАРОДОВИМ“.

В понеділок відбулася у львівському суді при закритих дверях розправа проф. Бартеля проти головного редактора „Слова Народового", Яна Матіяска за образу друком у статті „Данцігські професори". В часі тієї розправи переслухували проф. Бартеля майже дві години. У висліді засудили ред. Матіяска на 6 місяців безоглядного арешту, гривну 200 зол. „навіязку" 500 зол., конфіскату дотичного числа та проголошення присуду в шести львівських та варшавських часописах.

„РУХ“ НЕ ПРОДАВАТИМЕ НІМЕЦЬКИХ ЧАСОПИСІВ.

Т-во „Рух", що займається кольпортажем часописів, вирішило, що не буде від сьогодні продавати ніяких німецьких часописів, хоча вони не втратили дебіту в Польщі.

НЕ МОЖНА ПРОДАВАТИ АЛЬКОГОЛЮ НОВОБРАНЦІМ.

Львівський городський староста заборонив у часі від 2-го травня до 30-го червня продавати і подавати новобранцям алкоголь особливо у віддалі 200 м. від локалю комісії в часі браки і на терені цілого міста новобранцям та особам, що є в їх товаристві. Хто не пристосується до того розпорядку підпаде передбаченій законом карі, а як це повториться відберуть йому концесію.

ПОЛЬЩА НЕ ВІДКИНУЛА НІМЕЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ.

„Таймс" у статті, в якій займається пробою Данціга, твердить, що коли Польща висунула свої пропозиції у справі наладнання польсько-німецьких взаємин у Данцігу та німецької комунікації через Помор'я, то це не значить, що вона відкинула пропозиції Німеччини. „Таймс" кінчить свою статтю думкою, що Польща може переговорювати з Німеччиною у згаданих справах маючи гарантію Англії і Франції.

АМЕРИКАНСЬКА АМБАСАДА ДІСТАЛА КОПІЮ ПРОМОВИ ГІТЛЕРА.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Державний секретар Гуа заявив, що сам факт, що до амбасад Злучених Держав у Берліні надіслано копію промови канцлера Гітлера у райхстагу не значив би, що це відповідь на телеграму президента Рузвельта. Але міністр закордонних справ Райху після висилки копії промови зателефонував до амбасад Злучених Держав і заявив, що ця промова — це відповідь президентові Рузвельтові.

ІТАЛІЯ ХОЧЕ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ З ФРАНЦІЄЮ.

ПАРИЖ, ПАТ. В англійській пресі появилася вістка про те, що італійський уряд передав французькому урядові пропозиції, на підставі яких мають небавом початися переговори. Французький урядові кола заперечують цю вістку.

КАТАСТРОФИ В ЧАСІ ПОВОРОТУ З ВЕСІЛЛЯ.

ТЕГЕРАН, ПАТ. Підчас повороту з королівського весілля у Тегерані до Туреччини, два літаки з загального числа семи, що брали участь у тій подорожі, впали у полум'я на землі. Одна особа згинула, чотири поранені. П'ять літаків знайшлося в області бур і вони мусіли причалити. Тільки один вернувся до своєї бази.

НАПАД НА ПОЛЬСЬКИХ АРТИСТІВ НА ШЛЕСЬКУ.

ОПІЛЯ, ПАТ. В неділю після вистави польського театру з Катовиць в Опілі, на автобус, яким польські артисти верталися, у Стрільцях Великих, на терені німецької частини Шлеська, зроблено напад. Юрба обкидала поляків прозвищами й намагалася здемолювати й ушкодити автобус, але автобусові вдалося відійти. Одного артиста побили. На директора театру Собанського, що окремо вертався автою, теж напали. Він мусів втекти до далекої хати, де забарикадувався. Юрба облягала його до 12-ої години вночі. На телефонічну інтервенцію по чотирох годинах явилася поліція, яка визволила дошкулюю побитого директора Собанського.

В ПАЛЕСТИНІ НЕМА СПОКОЮ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Рішення у справі Палестини зібрано в „Білій Книзі", що П англійський уряд переслав палестинському урядові. „Біла Книга" вже від кількох днів у руках представників місцевої влади і мабуть у вівторок її подадуть до прилюдного відома.

В Палестині ще досі нема спокою. В неділю виконано 4 терористичні напади. Є 2-ох убитих і 2-ох ранених. В Тиверіаді вбили жиду, в Гайфі одного араба, другого ранили. В Єрусалимі батьки відомого арабського провідника Нашашбі чудом втекли перед смертю. Атенатчика, що намагався стріляти до них, ранили вояки.

СКРІПЛЮЮТЬ ОБОРОНУ ПАНАМСЬКОГО КАНАЛУ.

ВАШИНГТОН, ПАТ. З доручення президента Рузвельта департамент війни поробив заходи з метою скріпити оборону Панамського каналу. Мають створити новий військовий департамент під назвою „Департамент Порторіко", що кермуватиме системою оборони області Антилів.

МАДЯРСЬКІ МІНІСТРИ В БЕРЛІНІ.

Мадярський прем'єр Телекі і міністр закордонних справ Чаки, що приїхали тепер до Берліна, взяли участь у першотравневому святі. Пополудні вони були на чаю у міністра внутрішніх справ д-ра Фріка і на обіді, що його видав мадярський посол. Після обіду відбувся раут, в якому взяли участь представники політичного й культурного життя Берліна. У вівторок мадярські міністри відіздять до Будапешту.

ШВЕЦІЯ ЗБРОЇТЬСЯ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Шведський парламент уповноважив уряд видати на цілі національної оборони суму 55 мільонів корон. Дальші видатки уряд може зробити тільки за згодою парламенту.

ЛИТВА НЕ ВПУСТИТЬ ВОРОГА ДО СВОГО КРАЮ.

Литовський міністр внутрішніх справ ген. Скучас виголосив промову, в якій заявив, що хоч Литва проголосила нейтральність, то все-ж вона готова боронити своєї незалежності всіми засобами і литовці радше згинуть на границях, ніж мали б пустити ворога на свою територію.

ВИШКІЛ АРАБСЬКИХ ЛЕТУНІВ У ЄГИПТІ.

СТАМБУЛ, ПАТ. Повідомляють з Джедда (пристань Мекки над Червоним морем), що король Геджасу Ібн Саад вирішив висилати майбутньому молодих арабських летунів на дальші студії до летунських шкіл у Єгипті. Досі арабські летуни вишколювалися під проводом італійських старшин.

В п'яті сумні роковини смерті
бл. п.

Др. Дарії Лежоговської-Зубатової

відправиться в четвер 4. травня в год.

8. зранку в архикат. храмі св. Юра

Заупокійне Богослуження

на яке кривих, приятелів та знайо-
мих Покійної запрошує Рідня.

НОВИНКИ

3

ТРАВЕНЬ

СЕРЕДА

Ст. ст. 30. квітня 1939.

Теодора.

Лат. Найдена Ч. Хр.

Сонце: схід — 3.58, захід — 18.40.

Місяць: схід — 19.25, захід — 4.26.

Повня в год. 14.15.

Завтра: 4. травня. Четвер.

Ст. ст. 21. квітня 1939.

Януарія.

Лат. Фальоріна.

Сонце: схід — 3.56, захід — 18.46.

Місяць: схід — 20.32, захід — 5.02.

— Чарівні спомини з весняних прогульок
запишете найтризніше, фотографуючи на сві-
жих матеріалах з фото-краніції Е-КОМП,
Львів, вул. Сикстуська 29, тел. 203-30. 747 1-2

— Лиси, тхорі, пелеринки у великому виборі
по конкурентній цінах поручає єдиний укра-
їнський склад футер „ХРОМ“, Львів, вул. Русь-
ка 20, тел. 271-83. 673 —19

— Український Народний Театр ім. М. Са-
довського улажує по п'ять популярних ви-
став у Трускавці-Густановичах, Мразниці-
Стебнику, Східниці та Бориславі. З початком
червня театр відвідає Стрий.

— Нову автобусову станцію у Львові збуду-
ють на пл. Сольських. Будову станції почнуть
уже вліті. При будові знайде працю багато
безробітних.

Гальо! Гусятин і околиці РЕСТОРАН під „Короною“

Львів, Ягайлонська 11.

— найбільша вибагливість, найліпша кухня, найдешевші ціни. —

— Перший міжнародний музичний конкурс
у Женеві. Женевська консерваторія організує
від 26. червня до 8. липня перший світовий
музичний конкурс для співаків та солістів у-
сіх інструментів з нагородами в кожній кате-
горії дві по 1.000 шв. франків та дві по 500.
Особи, які хотіли б взяти участь у конкурсі,
мають записатися до 15. травня за оплатою 15
шв. фр. При вписі слід долучити: життєпис та
музичну освіту. Участь у конкурсі можуть
взяти артисти та артистки всіх національно-
стей у віці від 15 до 30 років. У випадку спіз-
нення можна записатися також телеграфічно.
Ближчі вістки можна дістати від прав Укра-
їни на незалежність, а федеральний уряд до-
пускає повну свободу української пропаганди.
(Офітор).

— Вістки про нагінку на українців у Швай-
царії, що їх передруковували деякі швейцар-
ські та українські часописи, не зовсім відпо-
відають дійсності. Федеральна поліція дійсно
шукала за деякими українцями, які бувають у
Швейцарії переїздом, але українців, які по-
стійно мешкають у Швейцарії, нічим не кло-
почуть. Швейцарське громадянство я далі
ставиться з повним признанням до прав Укра-
їни на незалежність, а федеральний уряд до-
пускає повну свободу української пропаганди.
(Офітор).

— Нове приміщення окружного суду у
Львові. При кінці квітня ц. р. перенесли до
будинку т. зв. Краківського готелю при пл.
Бернардинській у Львові такі суди: всі відді-
ли окружного суду з вул. Рутівського, а са-
ме: президіальний, II. торговельний, III. не-
спірний, IV. і V., мала апеляція, рахунковий
і машинний, касу і табулю окружного суду
та всі архіви; а вул. Пекарської перенесли на
вул. Баторія VII. карний відділ, а на його міс-
це перенесли з вул. Баторія на Пекарську відді-
ли VI. К. і VIII. К. (карно-скарбовий і карно-
адміністративний).

— Відбирають українські відзнаки у Львові.
Повідомляють нас, що від якогось часу пред-
ставники поліції конфіскують на вулицях мі-
ста Львова відзнаки наших установ, хоча во-
ни мають застереження адміністраційної ва-
ги. Останніми часами масово відбирають юві-

лейні відзнаки Т-ва „Просвіта“, легітимують
та записують тих, що носять такі відзнаки.
Зовсім не помагають внясення, що ця від-
знака затверджена. Може би відповідні орга-
ни влади почули своїх представників про це.

— католики радять із цим „скінчити“.
Під наголовком „Маслосоюз розвивається“
польський тижневик „Пшеводнік Католицький“
(ч. 18 з 30-го квітня ц. р.) пише про діяль-
ність Маслосоюзу: Рахунок оборотів був
близько 78 мільонів золотих, докладно
77.701.374 зол. і 58 сот. Збут масла відбува-
вся переважно на краєвому ринку. За зиски
Маслосоюз м. ін. закупив дві нерухомості,
одну у Львові, другу у Станіславові. Іншими
словами: українські — отже неприхильні
Польщі — кооперативи заробляють грубі гро-
ши на поляках або поляки фінансують украї-
нську роботу. Пора з цим покінчити! —
Справді: архикатолицьке становище.

МОТОЦИКЛІ

ЕЛЕКТРОМОНТАНА

901 4—22

100, 120-ки моделі 1939.

догідні умовини, доставляє
Львівську марку на
Львівського 10, проспект.

— Подобиці катастрофального вибуху у
шпиталі св. Лазаря у Кракові, що закінчився
смертю трьох молодих польських лікарів, по-
дає краківський „IKC“ на основі оповідання
механіка Тадея Вятрака. Він працював у комо-
рі з киснем, де саме дійшло до вибуху кисня,
підчас катастрофи був біля комори. Нагло по-
чув шум, заглянув крізь отвір комори, де по-
бачив вогненний стовп. Тому чимшвидше від-
чинив двері і побачив другий вогненний стовп.
Біля дверей лежав важко ранений д-р Орему-
с, якого витягнув на двір. Про рятування ліка-
рів: д-ра Ошацького і Спіславського не було
навіть мови, бо вони вже зітліли. Тому чим-
швидше усунув із комори бутлі з киснем та
іншими хемікаліями, бо у протилежному ви-
падку дійшло б до вибуху, що знищив би кри-
ло шпиталю, де лежало над коморою понад
100 осіб. Описля поперетинав електричні про-
води і тоді попарився на руках і ногах.

— До Берези Картуської вислало міністер-
ство внутрішніх справ кільканацятьох злоді-
їв, пачкарів та інших злочинців. З Варшави
вислала влада Станіслава Бронца; з лодзько-
го воевідства: Сендора і Ляйба Сендоровичів,
Й. Кшенка та Альонія Ярона; з краківського
воевідства: Арона Берля; з люблінського во-
евідства: Франца і Романа Керлячів, Вольфа
Айхенбаума з Люблина та Е. Грінберга з Вол-
ковиська; з виленьського воевідства: Франца і
Вацлава Повпеля та Яна Борікевича і лихваря
Шимона Відавського з Волковиська.

— Присуд у комуністичному процесі. В 1934
р. невідомі злоді вкрали машину до писання
з канцелярії адвоката д-ра Петра Гнатюка в
Дрогобичі. Слідство виявило, що машину
вкрали комуністи, які писали на ній летючки.
Тепер на лаві підсудних засіли: 25-літній Л.
Патрих, 19-літній І. Патрих і 26-літній С. Рух-
ман. Трибунал окружного суду зі Самбора на
виїзній сесії у Дрогобичі засудив Л. Патриха
на 4 роки в'язниці, а двох дальших підсудних
увільнив від вини і кари.

— Автобус віхав на юрбу. В Заленжу к. Ка-
товиць відбувався в неділю 30. квітня ц. р.
відпуст. На юрбу, що залягла площу перед ко-
стелом, віхав автобус з Катовиць і ранив 7
осіб, яких перевезли до шпиталю. Влада веде
слідство.

— Залізнична катастрофа трапилася вночі
зі суботи на неділю — на станції в Рогові на
шляху Скерневіце—Колушки, де зударилася
два вантажні поїзди. До катастрофи дійшло
тому, що на поїзд на станції в Рогові наїхав
поїзд із Ченстохови. Одна локомотива і 14
вагонів розбиті. Один робітник М. Мельчарек
важко ранений, три легко ранені. Розбиті ва-
гони затарасували переїзд і тому перерва в
русі на цьому шляху тривала в неділю до по-
лудня. Слідство виявило, що до катастрофи
довів машиніст Людвік Нойман, його поміч-
ник Стаський та керманіч поїзду Мацьолек.

— Членки „німецького жіночого союзу“ пе-
ред судом. У суботу 29. квітня ц. р. ввечером
закінчилася розправа перед окружним судом
у Гнезні проти 9-ох членів „німецького жіно-
чого союзу“ у Гнезні та одного німця. Суд за-
судив Е. Штерману на 10 місяців арешту, В.
Вендорфівну на 8 м. і Гізелю Дітманівну на 6
місяців, інших підсудних по 2 місяці ареш-
ту. Німця Теобальда суд увільнив від вини і
кари.

— Невдалий лет з Москви до Нью Йорку.
В суботу 29. ц. м. пополудні совітські летуни
Кокінакі і Гордієнко, які вилетіли з Москви 28.

М О Д Н І
ТОРБИНКИ — ПАРАСОЛІ — ВАЛІЗКИ —
ТЕЧКИ — ПУЛЯРЕСИ і т. п.
тільки з українського магазину шкір і подор.
газетерії
„ТЕКА“
Львів, ул. Шайнохи 3.

ц м. літаком „Москва“ до Нью Йорку понад Іс-
ландію і Гренландію, мусіли осісти на острові
Міску в Північній Америці. Летуни перелетіли
6.516 км. за 22 год. і 56 хвилин. Технічна ко-
місія, що організувала лет з Москви до Нью
Йорку оголосила комунікат у справі цього
лету, що закінчився ушкодженням літака. Ле-
тун Кокінакі має зломані два ребра, летун
Гордієнко легко потовкся. Лет відбувався —
каже комунікат — у трудних атмосферичних
умовинах, бо летуни мусіли перелетіти крізь
три буревії. Недалеко Нью Йорку буревій, низь-
кі хмари і ніч змусили летунів завернути та
осісти на острові Міску в болотистій околи-
ці і тому літак знищений. Підчас лету летуни
вдержували весь час радіотелеграфічний зв'я-
зок з Москвою.

— 700-ліття катедри у Франкфурті. З нагоди
700-ліття катедри св. Вартоломея, що припа-
дає цього року, м. Франкфурт підготовляє ве-
лике свято. Будову катедри, що стоїть на міс-
ці церкви св. Сальватора з IX. в, закінчено у
1239 р. Катедру кілька разів перебудовували.
Двічі вона згоріла: в 1349. і 1867 р. Західну
вежу катедри збудували щойно в 1514 р. У цій
катедрі коронувалося 16 німецьких цесарів.

— Нова голодівка Гандія. Англійський що-
денник в Індії „Стейтсмен“ оголосив маніфест
Гандія до цілого світа, в яким він заявляє, що
буде голодувати аж до смерті, щоби спинити
частину людства на заході від збірного само-
губства. Борюся за мир — пише Ганді — і бу-
ду боротися в цій державі та на цілм світі. Для
добра людства я рішений вмерти, а щоб це за-
документувати, буду голодувати аж до смерті,
щоби спинити людство на заході, яке має на-
мір скінчити самогубством у нечуваних доте-
пер розмірах.

— Розладля шлунка і кишок. Спеціалісти недуг шлу-
ка заявляють, що природну гірку воду „Францішка
Йосифа“ можна поручити як дуже успішний домашній
засіб.

РОВЕРИ М. КАННЕР
Львів

на сплати

Казимира Вел. 12.

Зі судової салі.

ЗА ЗМІНУ СВОГО ПРИЗВИЩА.

Прокуратор у Самборі вніс акт обвинува-
чення проти о. Володимира Венгриновича, па-
роха Ваньович, за зміну свого прізвища „Вен-
гжинівич“ на урядових актах „Венгринсьч“.
На розправі в Самборі, що відбулася 23. січня
ц. р., суд увільнив підсудного. Від цього при-
суду прокуратор вніс апеляцію. На апеляційній
розправі у Львові дня 20. квітня ц. р. адв. д-р
М. Волошин внясвив основно справу так, що
апеляційний прокуратор цофнув апеляцію сам-
бірського прокуратора і суд справи не розгля-
дав. Тому присуд самбірського суду вже пра-
восильний щодо прізвища „Венгринаович“.
Слід згадати, що метрика діла звучить на прі-
звище „Венгринович“ (Криниця 805), метрика
батька „Венгжинівич“ Телешіця Сянна 1829),
метрика підсудного „Венгжинівич“ (Дзвиняч
Гср. 1867), але всі акти консисторського ор-
динаріату видані на прізвище Венгринович і
колятори давали презенту на імя Венгринович,
а і львівське намісництво 1897 рішило, що пра-
вопис прізвища Венгринович „не є каригідний“.

ЗА КРАДІЖ КНИЖОК І КАРТ ДО ГРИ.

У днях 27, 28. і 29. квітня ц. р. відбулася
розправа в окружнім суді у Львові проти 18
підсудних службовиків фірм „Ксьонжніца Ат-
ляс“ і „Карпаліт“. Розправа виявила що від-
давна у фірмі „К. Атляс“ був звичай, що служ-
бовики забирали собі з надвижок виключно
для свого вжитку необхідні для своїх дітей
шкільні книжки, та для себе повісти. По пере-
веденій розправі суд засудив лиш І. Райзера з
фірми „Карпаліт“ на 6 місяців, а М. Клебан-
ського з фірми „К. Атляс“ на один рік в'язни-
ци за провини зі ст. 257 к. к. з припиненням на 3
роки. Інших підсудних суд увільнив від вини і
кари. Четирьох підсудних босяків між іншими
м-р Зиновій Решетилевич.

В п'яті сумні роковини смерті
бл. п.

Др. Дарії Лежогоуської-Чубатової

відправиться в четвер 4. травня в год.
8. зринку в архикат. храмі св. Юра

Заупокійне Богослуження

на яке кривих, приятелів та знайо-
мих Покійної запрошує Рідня.

НОВИНКИ

3

ТРАВЕНЬ

СЕРЕДА

Ст. ст. 30. квітня 1939.

Теодора.

Лат. Найдена Ч. Хр.

Сонце: схід — 3.58, захід — 18.45.

Місяць: схід — 19.25, захід — 4.26.

Повня в год. 14.15.

Завтра: 4. травня. Четвер.

Ст. ст. 21. квітня 1939.

Януарія.

Лат. Флоріана.

Сонце: схід — 3.56, захід — 18.46.

Місяць: схід — 20.32, захід — 5.02.

— Чарівні спомини з весняних прогулянок
запишете найкращіше, фотографуючи на сві-
жих матеріалах з фото-краніни Е-КОМП,
Львів, вул. Сикстуська 29, тел. 203-30. 747 1-7

— Лиси, тхорі, пелеринки у великому виборі
по конкурентній цінах поручає єдиний укра-
їнський склад футер „ХРОМ“, Львів, вул. Русь-
ка 20, тел. 271-83. 673 —19

— Український Народний Театр ім. М. Са-
довського улажує по п'ять популярних ви-
став у Трускавці-Тустановичах, Мразниці-
Стебнику, Східниці та Бориславі. З початком
червня театр відвідає Стрий.

— Нову автобусову станцію у Львові збуду-
ють на пл. Сольських. Будову станції почнуть
вже вліті. При будові знайде працю багато
безробітних.

Гальо! Гусятин і околиці РЕСТОРАН під „Короною“

Львів, Ягайлонська 11.

— найближча кибітниця, найліпша кухня, найдешевші ціни. —

— Перший міжнародний музичний конкурс
у Женеві. Женевська консерваторія організує
з 26. червня до 8. липня перший світовий
музичний конкурс для співаків та солістів у-
сіх інструментів з нагородами в кожній кате-
горії дві по 1.000 шв. франків та дві по 500.
Особи, які хотіли б взяти участь у конкурсі,
мають записатися до 15. травня за оплатою 15
шв. фр. При вписі слід додати: життєпис та
музичну освіту. Участь у конкурсі можуть
взяти артисти та артистки всіх національно-
стей у віці від 15 до 30 років. У випадку спіз-
нення можна записатися також телеграфічно.
Ближчі вістки можна дістати і запис можна
перевести при допомозі українського відділу
генер. Офіс у Женеві (12, Ch. Sautter), яка
радо і безплатно все поладнає.

— Вістки про нагірку на українців у Швай-
царії, що їх передруковували деякі швайцар-
ські та українські часописи, не зовсім відпо-
відають дійсності. Федеральна поліція дійсно
шукала за деякими українцями, які бувають у
Швайцарії переїздом, але українців, які по-
стійно мешкають у Швайцарії, нічим не кло-
почуть. Швайцарське громадянство й далі
становить з повним признанням до прав Укра-
їни на незалежність, а федеральний уряд до-
пускає повну свободу української пропаганди.
(Офіс).

— Нове приміщення окружного суду у
Львові. При кінці квітня ц. р. перенесли до
будинку 1. зв. Краківського готелю три па-
льнардинські у Львові такі суди: всі відді-
ли окружного суду з вул. Рутівського, а са-
ме: президіальний, II. торговельний, III. не-
спірний, IV. і V., мала апеляція, рахунковий
і машинний, касу і табулю окружного суду
та всі архіви; а вул. Пекарської перенесли на
вул. Баторія VII. карний відділ, а на його міс-
це перенесли з вул. Баторія на Пекарську від-
діли VI. К. і VIII. К. (карно-судовий і карно-
адміністративний).

— Відбирають українські відзнаки у Львові.
Повістання нас, що від якогось часу пред-
ставники поліції конфіскують на вулицях мі-
ста Львова відзнаки наших установ, хоча во-
ни мають затвердження адміністраційної вла-
ди. Останніми часами масово відбирають юні-

лейні відзнаки Т-ва „Просвіта“, легітимують
та записують тих, що носять такі відзнаки.
Зовсім не помагають вияснення, що ця від-
знака затверджена. Може би відповідні орга-
ни влади повчили своїх представників про це.

— Католики радять із цим „скінчити“.
Під наголовком „Маслосоюз розвивається“
польський тиждень „Пшеводнік Католицький“
(т. 18 з 30-го квітня ц. р.) пише про діяль-
ність Маслосоюзу: Рахунок оборотів був
близько 78 мільонів золотих, докладно
77.701.374 зол. і 58 сот. Збут масла відбува-
вся переважно на краєвому ринку. За зиски
Маслосоюз м. ін. закупив дві нерухомості,
одну у Львові, другу у Станіславові. Іншими
словами: українські — отже неприхильні
Польщі — кооперативи заробляють грубі гро-
ші на поляках або поляки фінансують укра-
їнську роботу. Пора з цим покінчити! —
Справді: архикатолицьке становище.

МОТОЦИКЛІ 100, 120-ки моделі 1939.

електромонтана ЛЬВІВ марку на
Лінаго 10, проспект.
901 4—22

— Подробниці катастрофального вибуху у
шпиталі св. Лазаря у Кракові, що закінчився
смертю трьох молодих польських лікарів, по-
дає краківський „ІКЦ“ на основі оповідання
механіка Тадея Вятрака. Він працював у комо-
рі з киснем, де саме дійшло до вибуху кисня,
підчас катастрофи був біля комори. Нагло по-
чув шум, заглянув крізь отвір комори, де по-
бачив вогнений стовп. Тому чимшвидше від-
чинив двері і побачив другий вогнений стовп.
Біля дверей лежав важко ранений д-р Орему-
с, якого витягнув на двір. Про рятування ліка-
рів: д-ра Ошацького і Сціславського не було
навіть мови, бо вони вже зітліли. Тому чим-
швидше усунув із комори бутлі з киснем та
іншими хемікаліями, бо у протилежному ви-
падку дійшло б до вибуху, що знищив би кри-
ло шпиталю, де лежало над коморою понад
100 осіб. Описля полетів електричні про-
води і тоді попарився на руках і ногах.

— До Берези Картуської вислало міністер-
ство внутрішніх справ кільканадцятьох злоді-
їв, пачкарів та інших злочинців. З Варшави
вислала влада Станіслава Бронца; з лодзько-
го воевідства: Сендора і Ляйба Сендоровичів,
Й. Кшенка та Альойзія Яроня; з краківського
воевідства: Арона Берля; з люблінського во-
евідства: Франца і Романа Керслячів, Вольфа
Айхенбаума з Люблина та Е. Грінберга з Вол-
ковиська; з виленьського воевідства: Франца і
Вацлава Повпеля та Яна Борікевича і лихваря
Шимона Відавського з Волковиська.

— Присуд у комуністичному процесі. В 1934
р. невідомі злодії вкрали машину до писання
з канцелярії адвоката д-ра Петра Гнатюка в
Дрогобичі. Слідство виявило, що машину
вкрали комуністи, які писали на ній летючки.
Тепер на лаві підсудних засіли: 25-літній Л.
Патрих, 19-літній І. Патрих і 26-літній С. Рух-
ман. Трибунал окружного суду зі Самбора на
виїзній сесії у Дрогобичі засудив Л. Патриха
на 4 роки в'язниці, а двох дальших підсудних
увільнив від вини і кари.

— Автобус віхав на юрбу. В Заленжу к. Ка-
товиць відбувався в неділю 30. квітня ц. р.
відпуст. На юрбу, що залягла плащу перед ко-
стелом, віхав автобус з Катовиць і ранив 7
осіб, яких перевезли до шпиталю. Влада веде
слідство.

— Залізнична катастрофа трапилася вночі
зі суботи на неділю — на станції в Рогові на
шляху Скерневіце—Колюшки, де зударилася
два вантажні поїзди. До катастрофи дійшло
тому, що на поїзд на станції в Рогові наїхав
поїзд із Ченстохови. Одна локомотива і 14
вагонів розбиті. Один робітник М. Мельчарек
важко ранений, три легко ранені. Розбиті ва-
гони затарасували переїзд і тому перерва в
русі на цьому шляху тривала в неділю до по-
лудня. Слідство виявило, що до катастрофи
довів машиніст Людвик Нойман, його поміч-
ник Ставський та керманіч поїзду Мацьолек.

— Членки „німецького жіночого союзу“ пе-
ред судом. У суботу 29. квітня ц. р. ввечером
закінчилася розправа перед окружним судом
у Гнезні проти 9-ох членів „німецького жіно-
чого союзу“ у Гнезні та одного німця. Суд за-
судив Е. П. терміну на 10 місяців арешту, В.
Вендорфівну на 8 м. і Гізелью Дітманівну на 6
місяців. Інших підсудних по 2 місяці ареш-
ту Німця Теобальда суд увільнив від вини і
кари.

— Невдалий лет з Москви до Нью Йорку.
В суботу 29. ц. м. популярні совітські летуни
Кокінакі і Гордієнко, які вилетіли з Москви 28.

М О Д Н І
ТОРБИНКИ — ПАРАСОЛІ — ВАЛІЗКИ —
ТЕЧКИ — ПУЛЯРСІ і т. п.
тільки в українського магазину шкір і подор.
галanterії
„ТЕКА“
Львів, ул. Шайнохи 3.

ц м. літаком „Москва“ до Нью Йорку понад Іс-
ландію і Гренландію, мусіли осісти на острові
Міску в Північній Америці. Летуни перелетіли
6.516 км. за 22 год. і 56 хвилин. Технічна ко-
місія, що організувала лет з Москви до Нью
Йорку оголосила комунікат у справі цього
лету, що закінчився ушкодженням літака. Ле-
тун Кокінакі має зломані два ребра, летун
Гордієнко легко потовкся. Лет відбувався —
каже комунікат — у трудних атмосферичних
умовинах, бо летуни мусіли перелетіти крізь
три буревії. Недалеко Нью Йорку буревій, низь-
кі хмари і ніч змусили летунів завернути та
осісти на острові Міску в болотистій околи-
ці і тому літак знищений. Підчас лету летуни
вдержували ввесь час радіотелеграфічний зв'я-
зок з Москвою.

— 700-ліття катедри у Франкфурті. З нагоди
700-ліття катедри св. Вартоломея, що припа-
дає цього року, м. Франкфурт підготовляє ве-
лике свято. Будову катедри, що стоїть на міс-
ці церкви св. Сальватора з IX. в., закінчено у
1239 р. Катедру кілька разів перебудовували.
Двічі вона згоріла: в 1349. і 1867 р. Західну
вежу катедри збудували шойно в 1514 р. У цій
катедрі коронувалося 16 німецьких цісарів.

— Нова голодівка Гандія. Англійський що-
денник в Індії „Стейтсмен“ оголосив маніфест
Гандія до цілого світа, в якому він заявляє, що
буде голодувати аж до смерті, щоб спинити
частину людства на заході від збірного само-
губства. Борюся за мир — пише Ганді — і бу-
ду боротися в цій державі та на цілм світі. Для
добра людства я рішений вмерти, а щоб це за-
документувати, буду голодувати аж до смерті,
щоб спинити людство на заході, яке має на-
мір скінчити самогубством у нечуваних доте-
пер розмірах.

— Розладя шлунка і кишок. Спеціалісти недуг шлу-
нка заявляють, що природну гірку воду „Францішка
Йосифа“ можна поручити як дуже успішний домашній
засіб.

РОВЕРИ М. КАННЕР

Львів

на сплати Казимира Вел. 12.

Зі судової салі.

ЗА ЗМІНУ СВОГО ПРІЗВИЩА.

Прокуратор у Самборі вніс акт обвинува-
чення проти о. Володимира Венгриновича, па-
роха Ваньович, за зміну свого прізвища „Вен-
гжинівич“ на урядових актах „Венгринович“.
На розправі в Самборі, що відбулася 23. січня
ц. р., суд увільнив підсудного. Від цього при-
суду прокуратор вніс апеляцію. На апеляційній
розправі у Львові дня 20. квітня ц. р. адв. д-р
М. Волошин вивинив основно справу так, що
апеляційний прокуратор цофнув апеляцію сам-
бірського прокуратора і суд справи не розгля-
дав. Тому присуд самбірського суду вже пра-
воосійний щодо прізвища „Венгжинівич“.
Слід згадати, що метрика діда звучить на прі-
звище „Венгринович“ (Криниця 805), метрика
батька „Венгжинівич“ Телещия Сяниа 1829),
метрика підсудного „Венгжинівич“ (Дзвиняч
Гср. 1867), але всі акти консисторського ор-
динаріату видані на прізвище Венгринович і
колятиру давали презенту на імя Венгринович,
а і львівське намісництво 1897 рішило, що пра-
вопис прізвища Венгринович „не є каригідний“.

ЗА КРАДІЖ КНИЖОК І КАРТ ДО ГРИ.

У днях 27, 28. і 29. квітня ц. р. відбулася
розправа в окружнім суді у Львові проти 15
підсудних службовиків фірм „Ксьонжича Ат-
ляс“ і „Карпаліт“. Розправа виявила що від-
давна у фірмі „К. Атляс“ був звичай, що служ-
бовики забирали собі з надвижок виключно
для свого вжитку необхідні для своїх дітей
шкільні книжки, та для себе повісті. По пере-
веденні розправи суд засудив лиш І. Райзера з
фірми „Карпаліт“ на 6 місяців, а М. Клебан-
ського з фірми „К. Атляс“ на один рік в'язниці
за провини зі ст. 257 к. к. з припиненням на 3
роки. Інших підсудних суд увільнив від вини і
кари. Чотирьох підсудних боронив між іншими
м-р Зиновій Решетилівич.

Наші читачі пригадують тобі вістну, що ми п-
 лезли перед нізаконна діяння, що Погоня ІВ-випадить до
 Перемишля в айвовому складі. Як бачимо, наша вістка

Спортова сторінка.

Дух героїзму в красьому бігу навпростець.

Львів, 30. IV. 1939.

Сьогодні, на теренах біли Ремісничої Бурси відбувся красьомі біг навпростець, що їх організував Соціял-Ватик. До бігу стануло 41 учасників, а тому тисли 10 жінок. Репрезентовані були такі товариства: Соціял (20 ам.), КЛК (6), Орли (6) і Стріла (3). Біг відбувся на трасі 5 км. для чоловіків і 1 км. для жінок. Траса була не дуже добре вибрана, бо мала за багато важких підходів.

На 41 учасників бігу тільки один амагун і одна амагунка не прийшли до мети. Всі інші прибігли, хоч і були до краю знеситі. На меті більшість із них була ланів притомна двоє героїв бігу довго ще не могли прийти до себе. Молоденька Канда зі Стріли на 20 метрів перед метою аваллася з ніг, крайнім зусиллям підвелася і так минула мету. Таким опор-тунням належить найбільше призначення: „Славно!“

Цей героїстичний біг відкрив інж. Хроновит. Мало чимко змоги почути такі гарні й бадьорі слова, які мали чималий вплив на зав'язку боротьбу, посвятили волю перемогти амагунів. По амагунних знову промови і побажань амагунам нових успіхів на будуче.

Сам біг — це гарна й зав'язка боротьба від старту до мети. Молоді, мало рутинізовані амагуни — Мацько (КЛК — Зашків) і Яворський (Орли — Дроздовичі), які стартували всього 3—4-тий раз у житті, аввалились наперед і накиннули гостре темпо, навіть за гостре, як на цей трудний біг. Старші амагуни тримались за ними. Шойно недалеко мети старий рекордист Гаврилюк

(КЛК) минав недосвідчених і втомлених веденим молодиків та сам сильно зношений ослігнув перший мету. Другий прибіг Залізняк (С-В). Третій ослігнув мету Яворський, який зробив велику несподіванку. Шойно четвертий прийшов Мацько. Ці два амагуни, що вперше в житті стартували на важкій 5 км. дистанції і в такому поважному бігу, полишили за собою ряд славних і досвідчених амагунів.

На окрему згадку заслуговує теж молоденький Януха (Орли — Львів), що прийшов на 7. місці, залишаючи за собою Зацерковного і Добринського.

Черговість вислідів така:

1) Гаврилюк (КЛК), 2) Залізняк (С-В), 3) Яворський (Орли — Дроздовичі), 4) Мацько (КЛК — Зашків), 5) Кравець (КЛК), 6) Соколовський (С-В), 7) Януха (Орли), 8) Зацерковний (КЛК), 9) Добринський (КЛК), 10) Вариниш (С. III), 12) Радивил (С. — Стан.), 16) Лавринів (С. — Терн.).

Біг жінок був менше цікавий. Зараз зі старту виплила на чолі Павлишин (С. IV.) і перша прибігла до мети з перевагою майже пів хв. Друга, третя і четверта теж прибігли без боротьби між собою. Шойно Мельник наввела боротьбу з Кандою і минула її перед метою. Канда програла через упадок.

Черговість жінок:

1) Павлишин (С. IV.) в часі 6:58,4, 2) Крива (С. IV.) 7:20, 3) Данко (С. II.), 4) Камецька (С. V.), 5) Мельник (С. V.), 6) Канда (Стріла), 7) Вишневецька (Стр.).

Т. 4-й

Гарний рекорд України.

СТРИЯ 30. IV. УКРАЇНА — ПОГОНЬ 2:1 (2:1).

Україна: Босий (Гура); Скоцень І., Микльш ІІ.; Романець, Нойман, Каратицький; Гомовський, Воробець, Микльш І., Скоцень ІІ., Магоцький.

Погонь: Сродзіньський, Габара, Зебачинський; Павлишин, Смух, Доманський; Огефанишин, Парилек, Заліцький, Бай, Логинський.

Цією перемогою Україна здобула на славно-гарячому стрийському терені не тільки 2 пувати, але й поставила небувалий рекорд у своїй історії: три перемогли в черзі в мистецьких змаганнях на випадах — таким успіхом ще Україна не могла досі похвалитися. Цей успіх вартісний ще й тим, що чорно-червоні здобули його в двохрічній важких умовах, повних напруги й антагонізмів.

Наші читачі пригадують собі вже з релігій змагань України в Перемишлі та Ярославі, особливо в Ярославі, що там панувала на гриші й поза грищем повсім неспортова атмосфера. Змагання у Стрию не були зовсім лекші від виступів у Перемишлі чи Ярославі та вже зовсім не можна їх порівнювати щодо умови із минулорічним виступом України в тому місті. Цей настрій, що панував над стрийським грищем, можна було б шойно тоді вірно змалювати, якби повторити всі ті незаконні вигукки, лайки, епетажи, догроз, що їх спеціально в першій половині змагань можна було почути навіть на трибуні. Очевидно, все те падало під адресу гравців України та української публіки, який теж належить кілька тесних слів похвали і призначення. Львівська українська публіка могла би багато навчитися від стрийської, яка, не зважаючи на всі провокації, поводитися дуже спокійно й гідно. Своєю дружиною зміла наша публіка підтримувати морально, аозочувати оплесками й окликами, але все те було культурне. Зате в її холодно-арітмованій поставі можна було відчутти, що українській дружині вона не дасть зробити найменшої вриадки. А тієї публіки було більше, як прихильників Погоні. На ці змагання, які були для Стрия своєрідним повитовим святом, прийшли не лиш найзагоріліші прихильники чорно-червоних зі Львова (залізницею та автобусом), але теж із доколичних сіл (Дуліби, Добрин, Угерсько, Верчани) та навіть із дальше положених від Стрия місцевостей (Снявське, Миколаїв) вірами й роверами. Грише стрийської Погоні творило муравинське гоні. Не враховуючи війська, на цих змаганнях було к. 4.000 публіки, а військом значно більше. Як на Стрий, то справжній рекорд.

Недільна стріла України в Погоню мала для української дружини доволі велике значення, бо प्रतिбала була б зовсім перекреслена всі надії на мистецтво О. Л. До того ці стріла мала ще і престижове значення. Своє важке завдання виконали амагуни України найкраще, тому теж тоді когось зокрема хвалити. Дружина творила добре змонтовану цілість, без слабих місць і недоліків. Гра була внесла час дозвичайно гостра й зав'язка, амагуни боролися за кожний літ, при тому швидко темпо, що його довгий час удержували обі дружини, давало може й негарну для

ока, однак незвичайно емоційну цілість, в якій Україна виявила свою безсумнісну вищість. Правда, були хвилини, що може деякі гравці грали трохи слабше, напр. Нойман у першій частині і залота в перших кількох хвилинах, але все те не мало значення, коли взяти під увагу небувалу амбіцію та зав'язку всіх амагунів. Прямому несподіванку зробив своїм виступом на лівім лучнику Воробець, який дуже притомно розділював м'ячі та використовував добре диспозованого на лівому крилі Гомовського. Напад України був добре диспозований і небезпечний. Скоцень спершу, по ударі із Зебачинським, опешився та кілька хвилин статистував, однак згодом заспокоївся і був одним із найнебезпечніших напасників. Його ворота були справжнім „майстерштєком“. З помічників на окреме призначення заслуговує Каратицький, який вибивався на першорядного помічника.

Хід гри. Україна відразу переводить кілька небезпечних акцій, з яких одна кінчиться у 3 хвилини прегерним стрілом Микльша у правий ріг. Та суддя цих воріт не признав, бо одночасно Гомовський випшов на офсайд. Однак вже за хвилину Скоцень підтягнув м'яч майже самим автоматом, зтік заложникові ближче воріт і під гострим кутом стрілив у лівий ріг. Йкийсь час удержується той стал. Погонь намагався воїма силами вирівняти та осляде якийсь час логку перевагу. По інциденті Скоцень-Зебачинський, пишеться не тільки Скоцень, але й цілий напад. Гра сильно загострюється, атмосфера стає нестерпна й на тому користає Погонь, яка на кільканадцять хвилин спихає чорно-червоних до оборони. Погоні вдається вирівняти по непорозумінні між заложниками й Босим. Та гостре темпо й нервова гра швидко вичерпують стрийську дружину. Україна переходить до протинаступу і здобуває II. ворота з ефективного стрілу Магоцького, якого гарно винустяє у вулицю Микльш. На тому кінчиться I-а половина. У II. частині натиск України збільшується, навіть згодом він переходить майже у трепінг на одні ворота. Та ворітного вислїду не вдалося Україні вже змістити, хоч нагох до того було доволі. Погонь намагався під кінець відгритися, однак без успіху.

Суддявав л. Кузар, який мав дуже важке завдання. Гедитяє підкреслити, що господарі, не зважаючи на згадані вже у вступі настрої, ауміли оаузувати ситуацію на гриші й дати Україні повне забезпечення.

Несподіваний дорогоцінний успіх Сяну.

ПЕРЕМИШЛЬ, 30. IV. СЯН — ПОГОНЬ 1:5 3:2 (3:1).

Сян: Гуцул, Буш, Медвіт; Неофіта, Кипчак, Ходань; Медницький, Турко, Федорович, Побідинський, Прикишня.

Погонь ІВ: Рикліцький, Марош, Бала; Памас, Давидович, Галін; Дрегер, Нехцьол, Циммер, Яніковський, Казьмирович.

Наші читачі пригадують собі вістку, що ми її по-дали перед кількома днями, що Погонь ІВ авалідеть до Перемишля в ліговому складі. Як бачимо, наша вістка

була доволі вірна, бо у складі Погоні бачимо аж 7 амагунів лігової дружини. Та постава цілої дружини єдиноків була найкращим доказом, що амбіція, запал, жертвенність та довіра до своїх сил дають змогу поборювати навіть і найважчі перешкоди. Хоч Погонь була красьомі тєлітно дружиною, то вона не могла собі дати ради із авантним опором єдиноків. Гра була з обох сторін незвичайно тєрда і гостра, але в дозволених межах. Темпо внесло час незвичайно сильно. Зміни наступів чергувались раз-у-раз, як у казедоскопі. Воротарі обох дружин мали повні руки (до-слівно) роботи. Про наставлення обох дружин до цієї стрічі не треба навіть говорити.

В Сяні всі лінії заслуговують на повне призначення. Гуцул пропушеди воріт боронити не міг. Ворота для Сяну здобули: Турко а 4 хв. головою (по відльїм коп) а 6 хв. гострим стрілом і Федорович у 23 хв. головою. Для Погоні: Яніковський у 20. і 55. хв. Оба воротарі оборонили багато важких до оборони стріли. Гра була до самого кінця швидко та гострому темпі, хоч при кінці трохи нервова. Назагал Сян мав більше з гри.

Публіка, якої було к. 2.500 душ, гаряче й радісно оплескувала Сян за його гарну й жертвенну гру. По цих змаганнях Сян опинився на 11 місці. Можна сподіватися, що по цій перемогі, що й прийшлося так важко виборювати, Сян чимраз більше набере довіри до своїх сил, тимбільше, що йому залишається ще 3 змагань у себе в дома й тільки 2 вилади.

Суддявав л. добре п. Земан.

ПОРУЧАЮ ПАНЯМ ОНДУЛЯЦІЮ трику, одну та залізкову, фазбування волосся на не колірі. — Знаний спеціаліст жіночих зачісок

14-15 „РОМАН“ РУТОВСЬКОГО 7 (в брамі) ч. 283

Інші вислїди О. Л.

ЛВВ. ГАСМОНЕЯ—РЕСОВІЯ 3:0 (1:0).

Ворота для Гасмонеї здобули: Зільбер, Сюдмак і Фрідман.

ЛВВ. ЮНАК—РКС 4:2 (2:1).

Амбітна гра РКС-у. Юнак випав слабо. Ворота для Юнака здобули: Габовський, Макомаский, Кручек і Здобилек із карного, для РКС Залізко, Зуб перестріла карного.

ЯРОСЛАВ. ВКС—ЧОРНІ 1:1 (1:0).

Ворота для Чорних здобув Малодобрий, для ВКС-у Худіцький.

ПЕРЕМИШЛЬ. ПОЛЬОНІЯ—КОРОНА 4:1 (2:0).

Ворота для Польонії здобув Калін, Калєцький 2 і Кіу.

ТАБЕЛЯ О. Л.

1. Юнак	17	27:7	47:20
2. Україна	17	23:11	42:23
3. Чорні	16	20:12	29:23
4. Погонь І. Б.	18	20:16	44:30
5. Гасмонея	16	17:15	19:19
6. Погонь Стр.	16	16:16	41:29
7. Польонія	17	15:19	27:37
8. Ресовія	16	14:18	27:31
9. Лехія	15	14:16	16:20
10. ВКС	15	13:17	27:23
11. Сян	17	13:21	22:42
12. Корона	17	12:22	24:34
13. РКС	17	10:24	11:24

В цій табелі ми взяли під увагу к-о 3:0 для Чорних від ВКС-у, який не прийав був у березні на змаганні що залишилася з осінньої рунди.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

Варшава. АКС—Польонія 3:0 (2:0).

Катовиш. Рух—Краковія 3:1 (0:0).

Краків. Гарбарня—Варта 3:2 (2:0).

Лодзь. Варшавянка—Уніон Турінг 3:3

В табелі веде Рух перед Гарбарнею і Краковією. Погонь, яка цієї неділі не грала, займає 6 місце. Останнє місце займає новик ліги Уніон Турінг.

А-КЛІСА.

Самбір. ДНІСТЕР—ТУР (Борислав) 1:0 (0:0).

Заслужена перемога Дністра, який у всіх лініях перевищав гостей. Тур грав д. слабо і тільки знаменитий воротар урятував його від високої програми. У Дністрі і взагалі на гриші найкращим гравцем був Шинталь. Не-але теж випали: Ваніський, Маланий і Соатис. Одногок ворота здобув Ваніський по акції цілого нападу. Суддя п. Стшелецький із Дрогобича.

Інші вислїди дрогобицької А-класи такі: Стшелець-Стрийка 3:1, Тур (Дрогобич)—Бетар 2:0. Скала цієї неділі не грала. В табелі веде Тур (Дрог.) перед Казі-мою, Стшелецьком і Скалою.

Броди. ВКС—ПОДІЛЛЯ 3:3 (1:1).

Поділля вивело з гарячого брїського терену і такий дорогий пункт. Гра була д. жива й цікава. В обох дружинах добре грали напади, зокрема в Поділі добре випали брати Королюки. Ворота для Поділля здобули: Королюк 2 і Душенько. Суддявав п. Крах зі Львова.

Перемишль. ПОЛЬОНА—СЯН І. Б. 3:2 (0:0).

Мист. перемиської А-класи. В Сяні грали: Гібальчик, Суський, Баран, Партика й Онисик. Сян грав д. добре. Сян програє з вини заложника, який стріла собі само-вбійчі ворота.

ОГОЛОШЕННЯ

ШАФКОВІ КУФРИ

кашаки, міхи на постіль, коробки на ва-
пашки та комірці, багажні пачи по
найнижчій ціні за поручення —
робітня і склад гуртової продажі
Н. БАРЕР, ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА Ч. 2

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Вікторок, 2. V. год. 8. „Наше місто“.
Середа, 3. V. год. 8. Академія Т. Ш. Л.
Четвер, 4. V. год. 8. „Оборона Ксан-
гії“.
Пятниця, 5. V. год. 8. „Наше місто“.
Субота, 6. V. год. 8. „Оборона Ксан-
гії“.

Театр Різнородностей.

Від вітторка 2. V. до суботи 6. V.
театр нечиний.

Український Театр ім. І. Котляревського.

СОКАЛЬ:
2. V. Шарія Груші.
3. V. Пригода в Черчі.
4. Циганське кохання.
5. V. Слово о пошуку Ігорем.
6. V. Кирка з Львова.
7. V. Зоря над Почаевом.

Український Нар. Театр ім. М. Са-
довського.

ДРОГОВИЧ.
4. V. Дай серцю волю.
5. V. Півня Бескиду.
7. V. За молдавський престіл.
8. V. Неволюни.
9. V. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АМІПР: „Центральна Округа Промис-
лова — Сталева Воля“, „Пів Волин-
ського“.

АПОЛЬО: „Кентуки“ з Льюїсом Ронг.
АТЛАНТИК: „Довкола світа за 25
днів“ (Фервандель).

БАЙКА: „Королівський вишень“ і до-
датки.

БАЛТИК: „Дівчина шукає кохання“.

ВАНДА: „Коли цвітять боби“ та „Пі-
рохоні“.

ГРАЖИНА: „Забута мелодія“.

БВРОПА: „Панна Ева“.

КАСНО: „Людські серця“ (Волес
Бірі).

КОПЕРНИК: „Панни на віддані“ (Діна
Дарбін) і кольорова гротеска.

МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері“.

МЕТРО: „Півня кохання“, „Фредик
ушавляює світ“.

МІРАЖ: „Ультимат“.

МУЗА: „Альпійські осли“ з Фліпом
і Фліпом.

ПАЛІО: „Волохути“ (Шеско і Тов-
ко).

ПАКС: „Американська авантюра“.

ПАТРИЯ: „Пан без мешкання“.

РАЙ: „Голос матері“ (Ділія).

РІАЛІТО: „Гіралтарт“.

РОКС: „Серце матері“ та кольоровий
додаток.

СВІТ: „Кавчук“, „Битва на Бродяку“.

СВЯТОВІД: „Ас кер і Китай горить“.

ОТЛІВБЕ: „Вироджені життя“ та ре-
вія.

ТОН: „Нині вечором у Ріца“, „Местник“.

УТІХА: „Чоловік, що жав дівчи“ та
ревія.

ХІМЕРА: „Знахарка дочка“ (Павла
Веселі).

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Марійська ч. 5)

„Венеція“.

Львівське Радіо.

ВІТТОРОК, 2. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл.
8.00 Для шкіл, 8.10 Добрийдень наймо-
лодшим: „Марусині шесті“, оповідання,
пісеньки, 11.00 Для шкіл: Що я бачив у
Лондоні, гутірка з муз. для старших
літес, 11.25 Музика з пл., 11.30 Для ново-
браних, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева
авд., Газетка, 14.00 Серед жінок: Моді,
форт. твори, 14.30 „Ліан Франко“ літер.
ларис виг. д-р В. Сімович в українській
мові, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Бір-
ка, 14.55 Програма на завтра, 15.00 „Істо-
рія про Іваса та Катрусу“ гутірка для
школи, 15.15 Техн. скрипка, 15.30 Орх.,
16.00 Пополудневий денник, 16.05 Госп.
вістки, 16.20 Фін.-госп. актуалі, 16.30 Ду-
ти Р. Шумана, сопран, мецосопран, 16.50
Горді фальори у Львові, 17.07 Форт.,
17.30 Авд., 17.32 З піснями по краю, 18.00
Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05
Леополіти у Кракові, 18.15 Промова го-

ловні ТШЛ, 18.25 Кінні перегони, 18.30
Авд. для робітників, 19.00 Розр. концерт,
20.00 Для села: „Хабазія та його поборо-
вання“, кооперативна хвилина, 20.15
Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, мете-
оролог. вістки, спорт, програма на за-
тра, 21.00 Симф. орх., сопран, тенор,
22.05 Театр уяви: Дух являки народу, 22.40
Нар. і танк. музика, 22.55 Інфор. авд.,
23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення про-
грами.

СЕРЕДА, 3. ТРАВНЯ 1939.

7.20 Вітськ. орх., 8.00 Ранішній ден-
ник, 8.15 Словно-муз. авд., 8.40 Пісні, ко-
ло год. 10.30 після богослуження реп. піс-
ні, Мішкенич про конституцію 3. травня,
репортажі з бурси, 11.45 Гутірка, 11.57
Сигнал, 12.03 Муз. поранок, 13.00 Про-
мова, 13.20 Орх., мецосопран, форт., 14.35
Фрагменти з 3-го травня, 15.00 Для села:
Поезія і пісні про 3. травень, 15.30 Як
і про що говорити, Муз. авд., Авд. для
сільської молоді про огневу сторожу,
16.20 Старт до бігу, 16.30 Із забутих пі-
сень, 17.00 Театр уяви: „Воскресіння“,
17.30 Концерт, орх., спів, 19.20 „Вуйко
купує авто“ говорена повість, 19.40 Бі-
жучі вістки з міста та провінції, 19.45
Орхестра, сопран, 20.15 Програма на за-
тра, 20.20 Висліди бігу, спортивні вістки,
веч. денник, метеоролог. вістки, програ-
ма на завтра, 21.00 Шопенівський кон-
церт, форт. 21.30 Пісні у вик. хору, 22.00
Танк. і розр. музика, 23.00 Ост. вістки,
23.05 Закінчення програми.

ЧЕТВЕР, 4. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з
пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна муз.,
з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 „На Ма-
вовші“ для всел. шкіл, 11.25 Музика з
пл., 11.30 Для новобраних, 11.57 Сигнал,
12.03 Полуднева авд., 14.00 Концерт ба-
жань, 14.45 Господарські вістки, 14.50
Бірка, 14.55 Програма на завтра, 15.00
Гутірка техника з молоді, 15.15 Клопо-
ти та раді: Галя мусить мати власні
гроші, 15.30 Орх., 16.00 Пополудн. ден-
ник, 16.05 Господарські вістки, 16.20
Сусп. праця села, відчит для ліцеальної
молоді, 16.40 Орх. мандоліністів, 17.00
Віжжол збирає мід, 17.10 Інформації,
17.15 Концерт солістів, форт., спів, 17.50
Холод, спіжарія харч. господарств, 18.00
Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05
Кінека: Танк. суїта, з пл., 18.30 Бетов-
вен: Тріо оп. 70, скрипка, віол., форт.,
19.00 Розр. концерт, 20.00 Для села:
Правильна відкидка то сила та адорвали.
Комунікат Ріаль. Т-ва, 20.15 Розр. кон-
церт, 20.40 Інформ. авд.: Веч. денник,
метеоролог. вістки, спорт, програма на
завтра, 21.00 Літер.-муз. авд., 21.45 Ме-
лоді шукає праці, 22.00 Спорт. вістки,
22.05 Італ. оп. арії А. Ганзель бас, форт.,
22.25 Театр. огляд, 22.35 „У гостині
Львова“ літер. авд. з участю Косса-
Шуцької, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закін-
чення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ВІТТОРОК, 2. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 18.45 Фін. музика, 20.15 Танк.
музика, БІЛГОРОД 18.20 Рос. пісні, 20.00
Нар. пісні, БЕРМОНІСТЕР 18.15 Нар.
пісні, БУДАПЕШТ 18.30, 19.25 Циг. му-
зика, 17.30 Нар. пісні, 18.00 Джез, 20.10,
21.00, 22.00 „Зигфрід“ оп. Вагнера, БУДА-
ПЕШТ II 18.30 „Зигфрід“ I і II, ВІДЕНЬ
18.30 Цитра, 18.20 Форт., 19.00 Стріа-
ський Бодлер, пісеньки, 19.55 Українські
вістки, 22.30 Легка і танк. музика,
ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Діточі піс-
ні, 18.20 Пісні, 19.15 Легка музика, 20.15,
21.15 Концерт орх., скрипка, 21.00 Поїзі-
огляд, 22.30 Концерт на фягот і орх., Ва-
ха, ЛІЛЬ 19.00 Форт., суїти, вальси, 20.15
Вок. концерт, 22.15 Гармонія, МІЛАНО
20.35 Розр. музика, 21.00 „Фра Джерардо“
оп. Ніцетти, ПАРІ ПТТ 18.05 Пісні, 19.45
Розр. програма, 20.30 Вечір опер, РАДІО
ПАРІ 18.30 Скрипка, 22.15 Камер. твори
Дебісі, РІМ 17.15 Танк. музика, 21.50
Арфа, сопран, СОФІЯ 17.30 Легка і танк.
музика, 20.00 Сінкх. квартет, 20.55 Рос.
романси, СТОКГОЛЬМ 15.15 Нар. пісні,
19.30 Вітськ. орх., 10.50 Орх., спів.

СЕРЕДА, 3. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 18.00, 19.00 Розр. музика,
21.00 Класична оперетка, БІЛГОРОД
20.00 Опера, БУДАПЕШТ 18.40 Орх.,
22.00 Скрипка, ВІДЕНЬ 19.00 Квінтет ес-
дур Бетовена, 19.30 Українські вістки,
20.00 Танк. музика, 22.30 Розр. музика,
ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. кон-

В заміну
за Твій старий апарат „Кодак“
без огляду на модель
ДІСТАНЕШ НАЙНОВІШИЙ
модерний мініятурний апарат
„Kodak“
Bantam
f. 8
В ЦІНІ ЗОЛ. 33.-
за зол. 25.-
Домагатися у всіх
фотомагазинах.
Kodak Sp. z o. o.
Warszawa, plac Niepodległości 6

ПОТУ МІГ, РУК І ПАХВИН CSAVE
УНИКНЕМО ПЕВНО ВЖИВА-
ЮЧИ СПЕЦІАЛЬНОГО ПУДРУ
Пробний пакет 50 сот.
Виключна продаж в перфумерії С. федера
Львів, сикстуська 2, Коперника 15 а і Галицька 16.

ЦІНИ „МЯСЛОСОЮЗ“.

Львів, дня 20 квітня 1939

1 кг. масла дес. блок 3.06
1 кг. масла дес. бочк. 3.10
1 л. молока зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць зол. 0.90

Тенденція на масло й молоко вдержу-
на; на яйця знижкова.

КУПНО — ПРОДАЖ

КОВДРИ, ПОСТІЛЬ — Зеніт, Львів, Ка-
намірська 5. Найдешевше бо в пазажу,
15-22

ОКАЗІЙНО продає нові і передові
каменні, віллі, парселі в різних цінах
і місцях Львова. „Пічка“, Ліндога 2.
926 2-3

МЕШКАННЯ

КІМНАТА ясна, вхід з клітки негайно
до винайму при ауд. Кенгінського 38
інформації: Ільницька, Горещека 5
(раніш 95) харчівна від 10—15 год
941 1-3

РІЖНІ

СТРОЕННЯ, направа фортепіанів, виїзз
на провінцію. Львів, Уейського 4, м. 2.
О. Благодір. Особисто тільки від 19—22
921 2-3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, че-
ревні, ниркові, проти усування матиці за
гарантією виконує відоме УНР. ОРТОПЕ-
ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА
Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2741 48-0

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопишу: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 мн. односторонній або його межа в руб.

реші оголошення . . . . . зол. 0.80

1 мн. односторонній в тексті і коштів . . . . . зол. 0.00

1 мн. односторонній на першій сторінці . . . . . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніальні і приват. кореспонденції по . . . . . зол. 0.15

аудио, продаж, вишам і т. п. . . . . зол. 0.10

шукають праці . . . . . зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 450.-

Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 250.-

Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 180.-

Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 130.-

Redaktorzy: dr Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 18.
Redaktorzy: dr Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 18.
Визнає Видавничу Спільну „Діло“. З друкарні Вид. Спільної „Діло“, Львів, Ринку 18.

ОГОЛОШЕННЯ

ШАФКОВІ КУФРИ

валяки, міди на постіль, коробки на капелюхи та коміри, батожні паси по найнижчій ціні з порушенням робітничої і склад гуртової продажу Н. БАРЕР, ЛЬВІВ, СИНСТУСЬКА Ч. 2

ТЕАТРИ.

Великий театр.

Вівторок, 2. V. год. 8. „Наше місто“.
Середа, 3. V. год. 8. Академія Т. Ш. Л.
Четвер, 4. V. год. 8. „Оборона Ксантіни“.
П'ятниця, 5. V. год. 8. „Наше місто“.
Субота, 6. V. год. 8. „Оборона Ксантіни“.

Театр Річкордностей.

Від вівторка 2. V. до суботи 6. V. театр вечірній.

Український Театр ім. І. Котляревського.

СОКАЛЬ:

2. V. Цариця Грузії.
3. V. Пригода в Черчі.
4. Циганське кохання.
5. V. Слово о полку Ігоревім.
6. V. Кирка з Львова.
7. V. Зоря над Почаєвом.

Український Нар. Театр ім. М. Садовського.

ДРОГОВИЧ:

5. V. Дай серцю волю.
6. V. Півня Божку.
7. V. За молдавський престол.
8. V. Неволю.
9. V. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АМНЕР: „Центральна Окружа Промислова — Отже Воля“ „Під Голім Небом“.

АПОЛЬО: „Кентука“ з Львовею Йонг.
АТЛАНТИК: „Довкола світа за 25 днів“ (Фернандес).
БАЙКА: „Королівський левеня“ і до-
датки.

БАЛТИК: „Дітишка шукає кохання“.
ВАНДА: „Коли п'ють бода“ та „Пі-
борони“.

ГРАЖИНА: „Забута мелодія“.
ЕВРОПА: „Півня Бва“.

КАСІНО: „Людські серця“ (Волес-
Бір).
КОПЕРНИК: „Півня на відданні“ (Діна-
Царів) і кольорова гротеска.

МАРКУСЕНКА: „Лист до матері“.
МЕТРО: „Півня кохання“, „Фредик-
успішний світ“.

МІРАЖ: „Гудинат“.
МУЗА: „Альпійські осли“ з Файном
і Файном.

ПАЛІО: „Волохути“ (Шестко і Тонь-
ко).
ПАКС: „Американська авантюра“.

ПАТРИЯ: „Півня без мешканця“.
РАЙ: „Голос матері“ (Джамі).
РІДІЛІТО: „Горалатар“.

РОКСІ: „Серце матері“ та кольоровий
додаток.

СВІТ: „Кавчук“, „Битва на Бродівці“.
СВЯТОСЛАВ: „Ас кер і Китай горить“.

СТИЛІВ: „Вірдене життя“ та ре-
віа.

ТОН: „Ніні вечором у Ріш“, „Местник“.
УТІХА: „Чоловік, що жив дівчиною“ та
ревіа.

ХІМЕРА: „Визарова дівка“ (Павла-
Василі).
ФОТОПЛАСТИКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Венетія“.

Львівське радіо.

ВІВТОРОК, 2. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл.,
8.00 Для шкіл, 8.10 Добрий день наймо-
лоді: „Мірусьє шаста“, оповідання,
пісеньки, 11.00 Для шкіл: Що я бачив у
Львові, 11.35 Музика з пл., 11.30 Для ново-
браних, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева
ауд., Газетка, 14.00 Серед жінок: Моді,
форт. твори, 14.30 „Ліва Фрэнко“ літер.
нарис виг. д-р В. Сімович в українській
мові, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Бір-
жа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 „Іс-
тоя про Іваса та Катрусу“ гутірка для
молоді, 15.15 Техн. скринька, 15.30 Орх.,
15.50 Полудневий денник, 16.08 Госп.
лістки, 16.20 Фін. госп. актуалі, 16.30 Ду-
ета Р. Шумана, сопран, мессопран, 16.50
Город фльори у Львові, 17.07 Форт.,
17.30 Авд., 17.32 З піснями по краю, 18.00
Віжучі вістки з міста та провінції, 18.05
Львівська у Кракові, 18.15 Промова го-

лови ТШЛ, 18.25 Кінні перегони, 18.30
Авд. для робітників, 19.00 Розр. концерт,
20.00 Для села: „Хабазя та його поборо-
вання“, кооперативна хвилина, 20.15
Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, мете-
оролог. вістки, спорт, програма на зав-
тра, 21.00 Симф. орх., сопран, тенор,
22.05 Театр уяви: Дух півня народу, 22.40
Нар. і танк. музика, 22.55 Інфор. авд.,
23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення про-
грами.

СЕРЕДА, 3. ТРАВНЯ 1939.

7.20 Відск. орх., 8.00 Ранішній ден-
ник, 8.15 Словно-муз. авд., 8.40 Пісні, ко-
ло год. 10.30 після богослуження реп. піс-
ні, Міжкенич про конституцію 3. травня,
репортажі з бурси, 11.45 Гутірка, 11.57
Сигнал, 12.03 Муз. поранок, 13.00 Про-
мова, 13.20 Орх., мессопран, форт., 14.35
Фрагменти з 3-го травня, 15.00 Для села:
Поезія і пісня про 3. травень, 15.30 Як
і про що говорити, Муз. авд., Авд. для
сільської молоді про огнесу сторожу,
16.20 Старт до бігу, 16.30 Із забутих пі-
сень, 17.00 Театр уяви: „Воскресіння“,
17.30 Концерт, орх., спів, 19.20 „Вуйко
купує авто“ говорена повість, 19.40 Ві-
жучі вістки з міста та провінції, 19.45
Орхестра, сопран, 20.15 Програма на зав-
тра, 20.20 Висліди бігу, спортивні вістки,
веч. денник, метеоролог. вістки, програ-
ма на завтра, 21.00 Шопенівський кон-
церт, форт. 21.30 Пісні у вик. хору, 22.00
Танк. і розр. музика, 23.00 Ост. вістки,
23.05 Закінчення програми.

ЧЕТВЕР, 4. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з
пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна муз.,
з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 „На Ма-
вові“ для шкіль, 11.25 Музика з
пл., 11.30 Для новобраних, 11.57 Сигнал,
12.03 Полуднева ауд., 14.00 Концерт бо-
жань, 14.45 Господарські вістки, 14.50
Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00
Гутірка техника з молоді, 15.15 Клопо-
ти та ради: Галія музич. мати власні
гроші, 15.30 Орх., 16.00 Полудн. ден-
ник, 16.05 Господарські вістки, 16.20
Супр. праця села, відит для ліцеальної
молоді, 16.40 Орх. мажорлітотів, 17.00
Бджола обирає мід, 17.10 Інформації,
17.15 Концерт солістів, форт., спів, 17.50
Холод, опікарня харт. господарки, 18.00
Віжучі вістки з міста та провінції, 18.05
Кінеке: Танк. суїта, з пл., 18.30 Бето-
нові: Тріо оп. 70, скрипка, віол., форт.,
19.00 Розр. концерт, 20.00 Для села:
Правильна віджива то сила та здоров'я,
Комуналі Рідн. Т-ва, 20.15 Розр. кон-
церт, 20.40 Інформ. авд.: Веч. денник,
метеоролог. вістки, спорт, програма на
завтра, 21.00 Літер. муз. авд., 21.45 Мо-
лодь шукає праці, 22.00 Спорт. вістки,
22.05 Італ. оп. арті А. Ганзель бас, форт.,
22.25 Театр. огляд, 22.35 „У гостині
Львова“ літер. авд. з участю Косак-
Пущької, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закін-
чення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ВІВТОРОК, 2. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 18.45 Фін. музика, 20.15 Танк.
музика, БІЛГОРОД 18.20 Рос. пісні, 20.00
Нар. пісні, БЕРМІНГЕМ 18.15 Нар.
пісні, БУДАПЕШТ 13.30, 19.25 Циг. му-
зика, 17.10 Нар. пісні, 18.00 Джас, 20.10,
21.00, 22.00 „Зигфрид“ оп. Вагнера, БУДА-
ПЕШТ II 18.30 „Зигфрид“ і дів, ВІДЕНЬ
15.30 Цитра, 18.20 Форт., 19.00 Стир-
ський Яодлер, пісеньки, 19.55 Українські
вістки, 22.30 Легка і танк. музика,
ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дітоті піс-
ні, 18.20 Пісні, 19.15 Легка музика, 20.15,
21.15 Концерт орх., скрипка, 21.00 Політ.
огляд, 22.30 Концерт на факот і орх., Ва-
ха, ЛІЛЬ 19.00 Форт., суїти, вальси, 20.15
Вок. концерт, 22.15 Гармонія, МІЛАН
20.35 Розр. музика, 21.00 „Фра Джерардо“
оп. Піцеті, ПАРІ ПТТ 18.05 Пісні, 19.45
Розр. програма, 20.30 Вечір опер, РАДІО
ПАРІ 18.30 Скрипка, 22.15 Камер. твори
Дебісі, РІМ 17.15 Танк. музика, 21.50
Арфа, сопран, СОФІЯ 17.30 Легка і танк.
музика, 20.00 Смічк. квартет, 20.55 Рос.
романси, СТОКГОЛЬМ 15.15 Нар. пісні,
19.30 Відск. орх., 16.50 Орх., спів.

СЕРЕДА, 3. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 18.00, 19.00 Розр. музика,
21.00 Класична опера, БІЛГОРОД
20.00 Опера, БУДАПЕШТ 18.40 Орх.,
22.00 Скрипка, ВІДЕНЬ 19.00 Квінтет ес-
кур Бетовені, 19.30 Українські вістки,
20.00 Танк. музика, 22.30 Розр. музика,
ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. кон-

В заміку
за Твій старий апарат „Кодак“
без огляду на модель
ДИСТАНС НАЙНОВШИЙ
модерний мініатурний апарат

„Kodak“
Bantam
f. 8

В ЦІНІ ЗОЛ. 33.-
25.-
за зол.

Домагатися у всіх
фотоскладах.
Kodak Sp. z o. o. s. a.
Warszawa, plac Narutowicza 5

P. 7 - 39.

ПОТУ МІГ, РУК І ПАХВИН
УНИКНЕМО ПЕВНО ВЖИВА-
ЮЧИ СПЕЦІАЛЬНОГО ПУДРУ
Пробний пакет 50 сот.

CSAVE

Виключна продаж в перфумерії С. Федера
Львів, синстуська 2, Коперника 15 а і Галицька 16.

ЦІНИ „МЯСЛОСОЮЗ“.

Львів, для 29 квітня 1939

1 кг. масла дес. блок	3.08
1 кг. масла дес. бочк.	3.10
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць	зол. 0.90

Тенденція на масло й молоко здержан-
ня; на яєця знижкова.

КУПНО — ПРОДАЖ

КОВДРИ, ПОСТІЛЬ — Зеніт, Львів, Ка-
замірівська 5. Найдешевше 60 в пиважу.
15-22

ОКАЗІЙНО продає нові і передові
каменці, вілли, парцели в різних цінах
і місцях Львова. „Пічка“, Лидого 2.
926 2-3

МЕШКАННЯ

КІМНАТА ясна, вхід з катки негасис
до яничу при вул. Контанського 36
Інформації: Ільницька, Городецька 4
(ранш 95) тарчівня від 10—15 год
941 1-1

РІЖНІ

СТРОЕННЯ, направи фортепіано, виїз
на провінцію. Львів, Уейського 4, м. 2.
О. Благодір. Особисто тільки від 19—22
921 2-3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАНІ, гумові, че-
рвоні, нирсові, проти усування матиці з
гарантією виконує відоме УНР. ОРТОПЕ-
ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,
Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2741 45-0

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

1 мм. односторонній або його міра в руб.
розмір оголошення

1 мм. односторонній в тексті і поєднанні	зол. 0.35
1 мм. односторонній на першій сторінці	зол. 0.60
	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слів:

матримоніальні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, виїзди і т. п.	зол. 0.10
шукачі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 40.-
Остання сторінка 1/2	зол. 30.-
Остання сторінка 1/4	зол. 18.-
Остання сторінка 1/8	зол. 70.-

Redaktorzy: d-r Iwan Nimszuk, Iwan Kedryn-Rudnyckij. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 16.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрын-Рудныцький. Видавець: Товариство видавч. „Діло“, Львів, Ринок 16.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАНЬ!

Фронтальної конфесії

має найновіші моделі на весняний сезон 1939 р. Ціни приступні. — Услуга українська. Плащі від зол 35. Костюми від 35 зол. Суконки від 25 зол.

„МАРГОТ“

ЛЬВІВ,
Коперника 9.

Покищо мир врятований.

Варшава, 29. квітня 1939.

Наше перше безпосереднє враження після промови канцлера Гітлера, те враження, яким ми негайно поділились з читачами „Діла“ — виявилось правильне. Вже вчора ввечір, після конференцій, що відбулись у міністерстві закордонних справ окремо для польської преси, та окремо для польської краєвої преси, та після появи тутешніх вечірніх часописів і надзвичайних додатків — можна було ствердити, що у Варшаві панує тенденція вилупити з промови Гітлера не войовничо-погрозові, а радше примирні нотки. Ще перед промовою Гітлера було відомо, що відбудеться надзвичайна сесія, якої найцікавішим (чи не єдино цікавим) днем буде виступ міністра Бека. Тепер уже всім ясно, що п. Бек відповідатиме Гітлерові та полемізуватиме з ним. Нема найменшого сумніву, що керівництво польської закордонної політики підтримуватиме своє первісне становище, яке далеко не покривається з вимогами Німеччини: і щодо прилучки Данціга до німецької держави і щодо екстериторіального шляху крізь Помор'я. Але є вже півофіційні голоси, що уступ промови Гітлера про Польщу підпадає двайливій аналізі, що справа статусу Данціга таксамо, як справа краєвих і внутрішніх сполук німецького суходолу зі Східними Пруссіями належить до справ дискусійних, що врешті інтерпретація польсько-англійської умови фальшива, тимто фальшиві і премії, на яких спірається німецьке одностороннє зірвання польсько-німецького порозуміння, — все воно вказує на те, що спір сходиться на шлях промов і полемік, дипломатичних внянень і розмов, словом, що мир покищо врятований!

Щоб з'ясувати собі як слід, у чому полягає нинішній конфлікт за Данціг — пригадаємо найбільш суттєві спірні точки. Отож німці (під цим терміном розуміємо і офіційні німецькі кола і німецьку публіцистику), покликуються передусім на те, що Данціг безумовно німецьке місто, відірване від Німеччини „версайськими штукарами“ та що Німеччина, розуміючи торговельне значення Данціга для Польщі, готова за певити цій останній відповідні привілеї у данцігському порті. Поляки ж звертають увагу, що історичне минуле Данціга — польське і що воно стало німецьке тільки в наслідок германізаційної акції; що Данціг лежить у гирлі польської Висли і тому тієї польської артерії не можна вхоплювати у німецькі кліщі; що річ не йде про якісь привілеї, як акт ласки, бо це питання, чи Данціг, як порт більше потрібний Польщі, чи польське запліла — Данцігові; що з хвилевою, якби прилучили Данціг до німецької суверенної держави, то Данціг увійшов би до німецької митної системи, чого Польща не може ніяк прийняти до відома; що врешті Данціг не може стати пристанню німецької військової флотії, яка мала б перед собою відкритий водний шлях углиб Польщі. Зате обидві сторони згодні у тому, що через упадок Ліги Націй вигорілась особлива правна ситуація того „вільного“ міста, що підлягає лігівній „суверенності“. Маємо враження, що ця точка саме й буде вирішальною для нових польсько-німецьких розмов. Усе інше, що в цій справі говорять і пишуть — чи напр. те, що найдовшою вулицею Данціга є ніби символічна „Адольф-Гітлер-Штрассе“ — це, що кожен політик — на свій розсуд.

Друга головна спірна точка — сполука Західних та Східних Прус — тим поважніша, що торкається безпосередньо польської державної території. Гітлер назвав її „коридором“, — польська преса вважає цю назву образливою, бо це — мовляв — нічий „коридор“, а польська корина і суверенна земля. І тому (покликуємось на голос „Газети Польської“) польська сторона не

може говорити про екстериторіальність якого-небудь шляху, що веде крізь Помор'я, бо це було б порушенням суверенітету тієї території. Знову найсильніший німецький аргумент — мапа, на якій Східні Пруси подобають на острів, відірваний від німецького континенту: що треба подумати над кращими мостами між отим островом і німецьким континентом — у цьому погоджуються обидві сторони — і це друга спільна вихідна точка польських та німецьких міркувань.

Нема сумніву, що спроба III. Німеччини силою здобути собі такий міст — наткнулася би на збройний спротив Польщі, який з черги довів би до нової світової хуртовини. Здається, що й по німецькій стороні існують глибокі сумніви щодо того, чи наслідки були б варті причини, себто, чи варта зважуватись на „гру сил“, про яку казав Гітлер, не вичерпавши раніш всіх можливих зусиль мирно порозумітись. Пропозиція Гітлера — загарантувати Польщі нинішні її державні кордони на 25 літ — не викликала у Варшаві захоплення: тут уже голос має чинник довіри, чи радше браку того довіри. Зате пропозиція поділу впливів на Словаччині — це новина, яка має свою питому вагу. Добути собі впливи на Словаччині — значило б не тільки віддалити від польських кордонів ланцюг німецьких твердинь і випадових брам, але й наблизитися самому до Дунаю, який ніколи не був байдужий польській дипломатії та торговлі. І тому та німецька точка про Словаччину — це третя зачіпна точка для дипломатичної акції, яка наважала б порвані польсько-німецькі нитки.

Покищо мир врятований на польсько-німецькому відтинку, а вістки, що надходять з усіх інших держав, кажуть, що і там атмосфера подібна. Найцікавіша вістка про намір Англії запропонувати Німеччині гарантію її кордонів, як доказ, що Англія не має наміру її оточувати. Цей план викликаний — мовляв — тим, що румунський міністр Гафенку переконав буцімто англійських державних діячів, що в Берліні широкі вірять в англійську агресивну політику оточення та що треба з такою німецькою інтерпретацією англійської політики рахуватись. Можна сумніватися, чи Лондон потребував шойно аж інформації румунського гостя, щоб знати як слід німецькі настрої. Можна також грубо сумніватися, чи Німеччина прийняла б таку гарантію Англії, взорвану на гарантіях для інших держав, бо за садою німецької міжнародної політики є сторонити від усього, що пахне колективним пактом безпеки. А проте та вістка знаменна тому,

З польської преси.

Відгомін промови канц. Гітлера.

„Газета Польська“, орган урядових кол, підкреслює, що польський уряд дасть відповідь канц. Гітлерові. Здається нам — пише „Газета Польська“ — що вже нині необхідно деякі речі спростувати і представити у властивій світлі деякі засадничі справи, щоб розвіяти оману і сумніви. Вож висунуено думки і пробовано методи, яких ніякий поляк не признає і рішуче відкидає.

Уряд Польщі розуміючи значіння доброго сусідства завжди прихильно ставився до справи комунікації німецьких громадян через Помор'я. Тому справу комунікації шостою — здається — можна буде розглянути, але під

бо вказує на бажання Англії таки ослабити німецькі протанглійські настрої та якимось знову з німцями навязати. Виповівши морський пакт Англії Гітлер посолодив це запереченням, що Німеччина всеж не буде переступати зазначених у тому пакті норм тонуажу, щоб не розпугувати морських зброєвих перегонів. Не виключене, що саме те речення стане фірткою для нових переговорів.

Зате пропозиція Рузвельта, яка й викликала промову Гітлера зійшла немов на задній план. Слід об'єктивно ствердити, що меморіал Рузвельта був тактичною помилкою, головню через свою нещасливу стилізацію. Виявилось, що американський президент не знає психіки європейців, головню націонал-соціалістичних німців: цих останніх ніщо так страшніше не дратує і не ображує, як найменший натяк на їх виключну відповідальність за війну. Американці, серед яких імя Вільсона зрештою теж дуже непопулярне, забувають, що з отим іменем зв'язана фірма версайського трактату, і що тому всяке американське втручання у внутрішні справи Європи насторожує немов автоматично німців, які свою програму в останній війні завдячують може більше Вільсонові, ніж Клемансові і Фошові. І тому найлегше було Гітлерові полемізувати з Рузвельтом, і — і тому найголосніші оплески та оклики Райхстагу супроводили ту частину його промови. Брак захоплення у Польщі для Ліги Націй та збірних мирових конференцій збігається тут подекуди з тенденціями тієї частини промови німецького канцлера, яка через те не пошкодила атмосфері відпущення на європейському суходолі.

Коли казати про цілий європейський суходіл, то промова Гітлера не згадує ні одним словом про існування в Європі — Совітів. З винятком однієнького звороту про „жидівсько-більшовицьких нацькувачів війни“ — не було навіть ніякого натяку на Совіти, та й той зворот шез в офіційному тексті Нім. Інформаційного Бюро. Ця мовчанка здивувала чимало слухачів: чи це свідомий маневр, який каже сподіватися німецько-совітського наближення, чи тільки мовчанка, що попереджує тим голоснішу бурю? Схилюємось до тієї останньої гіпотези. Дрібницею (хоч і характеристичною) є те, що всі совітські радіовисильні як мога перешкождали німецьким коротко-хвиловим радіовисильним підчас трансмісії з оперової сали Кролля. Зате не є дрібницею діаметральна розбіжність націонал-соціалістичної та комуністичної доктрини і така сама розбіжність інтересів обох тих великодержав. Можна вірити Гітлерові чи не вірити, — але фактом є, що він пропонував гарантію кордонів уже різним-преріжним державам, вирікався всякої агресії супроти них та пропонував безпосередні мирові переговори. Не казав того ніколи тільки під адресою одного СССР. Тимчасом не згадував про Сов. Союз узагалі — ані примирно, ані ворожо. За той час полемізував, погрожував і залишав фірткою для порозуміння.

Покищо мир дійсно врятований. І тому покищо не журімся питанням: яку розтяжність у часі має те слово „покищо“?!

одною засадничою умовиною: слід заздалегідь виключити всі думки на тему якоїсь екстериторіальності. На це польська опінія ніколи не згодиться. Говоримо коротко та ясно, бо в цих переломових часах, ми, прості люди, є прихильниками ясного положення.

Методи натисків засуджені — можемо за певити — на невдачу. Хто хоче з Польщею розмовляти, нехай краще їх не вживає. Не осягне успіхів. Бож на спробі упрямляти щонебудь насильством Польща, як кожна держава, що себе шанує, дасть таку відповідь, що накладе нерозважному пошану для польської держави і народу.

Справа Данцігу хіба ясна.

„Польська Збройна“, орган військових кол, навідує до заяви канц. Гітлера у справі розмов на тему мирного поладання польсько-німецьких справ і пише:

Такі розмови є засадничо в душі польської політики, але під умовиною, що відбуватимуться у відповідній атмосфері, без підвизування тону, без пресії і без спроб застрашити, а переломів при узгодженні інтересів обох партнерів. На випадок таких розмов слід би теж звернути увагу контрагента на більшу точ-

ність та оминати у грі таких атутів сумнівної вартості, як можлива перспектива гарантії наших кордонів на 25 років, тоді, коли відомо, що гарантії канц. Гітлера не витримують кількох місяців.

Щож до Данцігу — воно — хіба ясне! Лежить при гирлі Висли, польської ріки від моря до моря. Деж тут можна підлаштувати господарську ланцюгу і торговельну Польщі? Польська Данціг невіддільна і дійсно чимало було б німецької енергії на дальше